Ազգ
Azg
13 ՄԱՅԻՍ 2008 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 90 (3984)

Չինաստանում հազարավոր զոհեր երկրաշարժից

Չինաստանի Սիչուան հարավարեւմտյան նահանգում տեղի ունեցած երկրաշարժի հետեւանքով մոտ 8,7 հազար մարդ է զոհվել, կան նաեւ թվով վիրավորներ: Հաղորդվում է, որ Ջուանցին մեգապոլիսում փլվել է տարրական դպրոցների երկու շենք: Շուրջ 900 դպրոցականներ գտնվում են փլատակների տակ: Սեյսմոլոգների տվյալներով՝ ստորգետնյա տատանումները շարունակվում են ցնցել տարածաշրջանը: Երկրաշարժը, որն զգացվել են նաեւ Պեկինում, Շանհայում եւ Հոնկոնգում, Չինաստանում ամենաուժեղն է վերջին տարիների ընթացքում: Ըստ Հոնկոնգի սեյսմիկ ծառայության տվյալների՝ էպիկենտրոնը գտնվում էր Չենդու խաղաղից 80 կիլոմետր հյուսիս-արեւմուտք ընկած լեռնային Վենչուան գավառում, որի տարածքում բնակչան արգելոցներ են գործում պանդաների համար: ՉԺՀ-ի նախագահ Հու Ցզինտաոն պահանջել է բոլոր ջանքերը գործադրել տարերային աղետի հետեւանքները արագորեն վերացնելու համար: Տուժած շրջաններ փրկարարներ եւ զինծառայողներ են ուղարկվել:

ՀԱՅԵՐՅԱՆՈՒՄ

Նախագահների հանդիպման նոր հույսերն ու 14 տարվա զինադադարի հերթական խախտումը

Ցանկության ու հնարավորության դաշտային անհամատեղելիությունը մնում է նույնը

Ա. ՏԵՐ-ՆԻԿՈՂՈՍՅԱՆ

Հայաստանի նորընտիր նախագահի եւ Ադրբեջանի նախագահի հանդիպումը կարող է տեղի ունենալ Սանկտ Պետերբուրգում, որտեղ հունիսի 6-8-ը տեղի կունենա 12-րդ միջազգային տնտեսական համաժողովը՝ ԱՊՀ ոչ պաշտոնական խորհրդաժողովի հետ: Այս մասին դեռեւս մայիսի 5-ին ենթադրության կարգով հայտարարել էր ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ֆրանսիացի համանախագահ Բեռնար Ֆասիեն:

Նախորդ շաբաթ, ինչպես եւ նախատեսված էր, Հայաստանի նորանշանակ արտգործնախարար Էդվարդ Նալբանդյանը հանդիպեց Ադրբեջանի արտգործնախարար Էլմար Մամեդյարովի հետ՝ Եվրոպայի խորհրդի նախարարների հանձնաժողովի 118-րդ նիստի նախաշեմին: Ըստ ֆրանսիացի համանախագահող Ֆասիեի, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ԱԳ նախարարների հանդիպումը ճանաչողական բնույթ ուներ, ըստ որում, համանախագահները այդ հանդիպումից լավ տպավորություններ ունեին: Ֆասիեի մեկնաբանությամբ, այդ հանդիպումը կարող էր ցույց տալ, թե որքան են կողմերը պատրաստակամ շարունակելու աշխատանքը:

Մեծն դեռեւս, հանդիպմանը համանախագահները որեւէ արմատական առաջարկություն չէին պատրաստվում անել, եւ ինչպես տարբեր առիթներով հայտնեցին կողմերը, այդպիսին չէին եղել: Բայց, Ֆասիեի տեղեկացմամբ, մինչ քննարկվեցին «համանախագահների տարածաշրջան այցի, նաեւ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հանդիպման հնարավորության հարցերը»: Նախագահների հանդիպման մի քանի տարբերակ էր նշվում, այդ թվում՝ հանդիպումը կարող էր տեղի ունենալ հունիսի 6-8-ը Սանկտ Պետերբուրգում կայանալիք 12-րդ միջազգային տնտեսական համաժողովի շրջանակներում:

Երեկ նման հնարավորության մասին խոսել է նաեւ Ադրբեջանի ԱԳ նախարար Էլմար Մամեդյարովը, ավելացնելով, որ Էդվարդ Նալբանդյանի հետ հանդիպմանը ձեռք է բերվել նախագահների հանդիպման պայմանավորվածություն, հավանական տարբերակ դիտարկելով հենց Պետերբուրգյան հանդիպման նախապատրաստումը:

Տես էջ 3

ԱՅՍՕՐՎԱ ԺՈՂՈՎՈՒՄ

Բարձր ձողանից՝ 2008-ի բյուջեի կատարման համար

Ըստ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանի

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Երբ փոխոստիկանապետ Արմեն Երիցյանը երեկ ԱԺ հանձնաժողովների նիստում ներկայացնում էր 2007-ի ոստիկանության ծախսերի պատկերը, «ժառանգության» պատգամավորը նրան հարց ուղղեց. արդյոք անցած տարվա մեջ նախատեսված էին վերազինման համար բավարար ծախսեր, որովհետեւ արդեն նախկին նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի ասած հատուկ միջոցների պակասից կամ անսարքությունից մարտիմեկյան իրադարձությունների ժամանակ 7 խաղաղացիական զոհից 3-ը չլինեին: Ա. Երիցյանը պատասխանեց, որ վերազինման համար միջոցներ եղել են, հատուկ միջոցներն էլ բավարար են եղել, ուղղակի ոստիկանության համար ֆինանսավորման տեսակետից անհրաժեշտ է եղել, թե երեւանում այդքան մեծ զանգվածային միջոցառումներ տեղի կունենան:

Սա՝ ինչիցիայլոց:

Երեկ ԱԺ մշտական հանձնաժողովներում սկսվեցին 2007 թվականի բյուջեի կատարողականի քննարկումները: Ըստ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանի՝ 2007-ի բյուջեի կատարողականը բացառիկ է՝ ցուցանիշների առով, մանավանդ հարկային եկամուտներն են աննախադեպ աճել, թեեւ տարին եղել է խորհրդարանական ընտրությունների տարի: Կառավարությունը հարկերի հավաքումը նախատեսել էր 0,4 տոկոսով բարելավել, սակայն հարկերի հավաքման մակարդակը բարձրացել է 1,6 տոկոսով: Փաստորեն՝ բյուջեի շարունակական ապահովման համար բավականին բարձր ձողանից է դրված նորակազմ կառավարության համար՝ պահպանելու անցած տարվա այս ձեռքբերումները. «Եվ չափազանց կարեւոր է, որ ռեալական բյուջեն ոչ միայն գերակատարվել է, այլեւ հաջողվել է լրացուցիչ ծախսեր իրականացնել, որոնք առաջին հերթին ուղղված են եղել սոցիալական անապահով խավերին լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ տրամադրելուն, ինչպես նաեւ կրթության եւ առողջապահության ոլորտում մենք ունեցել ենք աննախադեպ բարելավումներ ֆինանսավորման առումով:

Տես էջ 2

Կազմակերպություն դատական համակարգում

Գլխավոր դատախազության մամուլի կենտրոնից հաղորդում են, որ քրեական գործ է հարուցվել Երեւանի Արաբկիր եւ Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքների դատախազի օգնական Հակոբ Սիմոնյանի առանձնապես խոշոր չափերի կաշառք ստանալու փաստի առթիվ: Երեւան քաղաքի բնակիչ Սամվել Գարեգինյանը կառավարության տարբեր ազգային անվտանգության ծառայությունում հայտարարություն է տվել, որ Գերմանիայում բնակվող իր ընկերոջ Հրաչյա Կարապետյանի որդու՝ Ալեքսանդր Կարապետյանի նկատմամբ ազատազրկումից խուսափելու համար հայտարարված հետախուզումը դադարեցնելու եւ նրան զինծառայությունից ազատելու խնդիրները լուծելու համար Երեւան քաղաքի Արաբկիր եւ Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքների դատախազի օգնական Հակոբ Սիմոնյանը Հրաչյա Կարապետյանից 2006 թվականի դեկտեմբերի սկզբներին, իր ներկայությամբ, պահանջել է 12.000 ԱՄՆ դոլարի կաշառք, ապա մինչեւ դեկտեմբերի 10 ընկած ժամանակահատվածում, իր աշխատասենյակում ստացել է 8.000 ԱՄՆ դոլար, մնացածը գործն ավարտելուց հետո ստանալու պայմանով, սակայն հետախուզում չկասեցնելով խոստումը, գումարը չի վերադարձել: Քրեական գործն ուղարկվել է ՀՀ հատուկ քննչական ծառայություն նախաքննություն կատարելու համար:

Հրկիզվել է Բեյրութի «Սեւան» ռադիոկայանը

Լիբանանում վերջին բախումների ընթացքում հրկիզվել է Բեյրութի «Սեւան» ռադիոկայանը: Ըստ Լիբանանի խորհրդարանում Հնչակյան կուսակցությունը ներկայացնող պատգամավոր Եղիկ Ջերեջյանի՝ ռադիոկայանը գործում է կառավարամետ ուժերի հովանու ներքո, ինչի պատճառով էլ շաբաթ օրը, առավոտյան դարձել է ընդդիմադիր «Հըզբոլլահ» շարժման զինյալների թիրախը: Նրա խոսքով, «Սեւան» ռադիոկայանը կուսակցականապես անկախ է, սակայն Սաադ Հարիրիի շարժման հովանավորությունն ունի, պատասխանատուն Արա Սիսեռյանն է, որը, «Ազգ»-ի տվյալներով, Հարիրիի կազմակերպությունում «հայկական հարցերի» պատասխանատուն է: Շաբաթ օրը, առավոտյան ժամը 5-ին, «Հըզբոլլահի» զինյալները մտել են եւ այրել ռադիոկայանը: Հիմա հեռարձակումը վերականգնված է, հաղորդում է Արմենպրեսը:

«Տնային կալանքի առաստաղը վախկոտ մարդու արդարացում է»

Հայաստանի երկրորդ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը հարցազրույց է տվել «Մեդիամաքս» գործակալությանը, որտեղ պատասխանել է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի մեղադրանքներին, որոնք հնչել էին վերջինիս կողմնակիցների համաժողովին: Հարցազրույցը ամբողջությամբ կարող եք կարդալ «Ազգի» կայքի լրատվության բաժնում, որտեղ տեղակայել էինք նաեւ առաջին նախագահի ելույթը:

- Տեր-Պետրոսյանը հատուկ ուշադրություն է դարձնում իր՝ «տնային կալանքի» տակ գտնվելու փաստին: Ինչո՞վ դա կարելի է բացատրել:

- Տնային կալանքի վարկածն օդից պոկել է Տեր-Պետրոսյանին: Առանց դրա անհնարին է արդարացնել իր բացակայությունը քաղաքական կյանքից հարող հրապարակում մարտի 1-ին: Պնդում եմ, որ ոչ մի տնային կալանք չի եղել: Ավելին, Հայաստանի օրենսդրությունը նման իրավական ռեժիմ չի նախատեսում: Տեր-Պետրոսյանին ուղղակի ասվել էր, որ նա կարող է գնալ ուր ցանկանում է եւ երբ ցանկանում է, սակայն անթույլատրելի է պահպանության աշխատակիցների մասնակցությունը անօրինական հավաքներին, որոնք վերածվեցին զանգվածային անկարգությունների: Ի դեպ, պատասխանատու պաշտոնյաները այդպես էլ կվարվեր: Պետական պահպանության ծառայության մասնակցությամբ հեղափոխություն չեն անում: Ինչ է, նա ուզում էր գնալ այնտեղ եւ նրան ուժով հե՞տ բերեցին: Թող ասի, ո՞վ է դա արել: Թող դիմի դատախազություն: Տեր-Պետրոսյանի թիկնազորը կազմված է նրան հավատարիմ մարդկանցից, որոնց թողել էին իր հետ իր խնդրանքով: Թիկնազորի ղեկավարը նրա ընտանիքին մոտ կանգնած մարդ է: Բոլորին հայտնի է, որ նրանք ընդամենը անվտանգության են գրանցված պետական պահպանության ծառայությունում: «Տնային կալանքի» թեման պետք է ուսաղտության առումով դառնա ինչպես դատախազության, այնպես էլ սեղմելի հանձնաժողովի համար: Եթե ինչ-որ մեկն ի պաշտոնե հանցագործություն է կատարել, թող պատասխան տա օրենքի առջեւ: Տնային կալանքի առաստաղը պատասխանատվությունից խուսափող վախկոտ մարդու արդարացում է: Ես արդեն նախագահ չեմ եւ կարող եմ ինձ թույլ տալ ավելի պակաս բառապաշար օգտագործել՝ կոչելով իրերը իրենց անուններով:

Անմոռանալի օր, որ նվիրեց «Գագիկ Ծառուկյան» հիմնադրամը

Մարդու անունն ու գործը հիշվում են այնժամ, քանի դեռ կան գործիչներ, որոնք երբեք չեն մոռանում, որ մեր այսօրվա խաղաղ երկնքի համար պարտական ենք մեր կողքին ապրող այն մարդկանց, ում սխրանքի շնորհիվ հնարավոր դարձավ Երկրորդ աշխարհամարտի հաղթանակը: Յուրաքանչյուր տարին մեզանից տանում է այն մարդկանց, ում մահրուցի եւ նվիրումի շնորհիվ 63 տարի առաջ՝ մայիսի 9-ին հնչեց հաղթանակի ղողանջը: Իսկ այդ հաղթանակը նվաճածներն այսօր ընդամենը ուշադրության, հոգատարության ու շնորհակալական խոսքի կարիք ունեն: Եվ արդեն որերորդ տարին «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության նախագահ Գագիկ Ծառուկյանի նախաձեռնությամբ Երկրորդ աշխարհամարտի վետերաններին մայիսի 9-ին անակնկալ է մատուցվում՝ երախտիքի ջերմ խոսքեր, նվերներ եւ դրամական պարգեւ վճարներ: Այս տարի եւս Հաղթանակի օրը ողջ հանրապետությունում մեկնարկեց «Գագիկ Ծառուկյան» բարեգործական հիմնադրամի եւ ԲՀԿ-ի պատրաստած միջոցառումներով:

Տես էջ 3

Ադրբեջանի ռազմական ծախսերի ավելացումը մենք հավասարակշռում ենք մեր որակական չափանիշներով

2007-ի պետբյուջեի կատարողականի քննարկումը ԱԺ հանձնաժողովներում պաշտպանության նախարարության ծախսերի մասով սովորաբար փակ է լսվում: Այդ նիստից առաջ լրագրողների հետ փոքրիկ ճեպազրույց ունեցավ պաշտպանության նախարար **Սեյրան Օհանյանը**, որը խոսեց ոչ միայն կատարողականի մասին: Ըստ նրա՝ ՊՆ համակարգի 2007 թվականի պահպանման ծախսերով բյուջետային հատկացումները կատարվել են լրիվ: Ինչպես նախորդ տարիներին, 2007-ին եւս ծախսային ծրագրեր են իրականացվել մարտական պատրաստվածության, ինչպես նաեւ մարտունակության մակարդակի ապահովման, ռազմական եւ տեխնիկական այլ միջոցների համալրման եւ շահագործման, զորքերի բնակարանային պայմանների եւ առողջության պահպանման համար եւ այլ ուղղություններով: 2007 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ զինծառայողների եւ աշխատողների դրամական ապահովման եւ աշխատավարձերի չափերն աճել են շուրջ 20 տոկոսով:

ԱԺ ֆինանսավարկային եւ բյուջետային հանձնաժողովի նախագահ Գագիկ Մինասյանը քննարկումների ժամանակ ասել էր, թե ի տարբերություն Ադրբեջանի, որը տարեցտարի ավելացնում է իր ռազմական ծախսերը, Հայաստանում հենց 2007-ին ավելացված ծախսերն ուղղել են կրթության ու գիտության ոլորտ, արդյոք նախարարը չի՞ առաջարկելու ավելացնել ռազմական բյուջեն. «Մենք գիտենք, որ Ադրբեջանը տարեցտարի ավելացնում է ռազմական ծախսերը, եւ մեր ռազմական ծախսերն էլ, ի տարբերություն անցած տարվա, ավելացել են: Մենք, իհարկե, ամեն ինչ անելու ենք, որպեսզի ծախսերը բավարարեն բանակի պահանջները»: Տոկոս չասաց՝ ընթացիկ աշխատանքի, տարվա վերլուծության արդյունքում կերեւա:

Ավելացումների համաչափության տրամաբանությունը համարժեք է Ադրբեջանի տարեցտարի ավելացումներին, հետաքրքրվեց «Ազգը». «Ադրբեջանի ծախսերի ավելացմանն, իհարկե, մի կողմից մտահոգությամբ ենք վերաբերվում, բայց, մյուս կողմից, սա է իրողությունը, եւ պետք է այնպես անենք, որ որակական չափանիշներով մենք պահպանենք հավասարակշռությունը», ասաց նախարարը:

Ինչ է լինելու ՀՀ քաղաքացիների ճակատագիրը, որոնք Նախիջեւան են անցել. «Ես ասել էի՝ համապատասխան աշխատանք կատարելուց հետո նրանք հետ կվերադարձվեն. մեկ տարի մենք ունեցել ենք դեպքեր մեկ շաբաթ առաջ պետք է վերադարձնեին, բայց տեղեկացրին, որ նախարարությունում համապատասխան աշխատանք պետք կատարվի՝ հետո վերադարձվեն: Կա պայմանավորվածություն՝ նրանց հետ վերադարձնելու»: «Նախորդ անգամ չկա՞ր պայմանավորվածություն» ճշտմանն ի պատասխան նախարարը նկատեց, որ, իհարկե, կար, բայց հիմա «փոխել ենք պայմանավորվածությունը»:

Հրադադարի ստորագրման 14-րդ տարեդարձի առթիվ նախարարը նկատեց, որ պետք է ամեն ինչ անել, որ հրադադարը շարունակվի, եւ մեր երկրի իշխանություններն ամեն ինչ անում են, որպեսզի այդ հարցը տրամաբանական ավարտ ունենա եւ ամեն ինչ լուծվի խաղաղ պայմաններում: Նրա գնահատմամբ՝ այսօր Հայաստանի սահմանների մոտ իրավիճակի սրման իրադրություն չկա:

Ինչպես հարց, թե արդյոք մարտի 1-ին զինված ուժերի ստորաբաժանումները զենք ունեցե՞լ են. «Մարտի 1-ին զինված ուժերի ստորաբաժանումները պետք է ընդգրկված լինեին իրադրության պահպանման գործում՝ մշտական տեղակայման վայրերում, կենտրոնացման շրջաններում եղել են զենքով»:

Հարց առաջացավ՝ իսկ հրապարակում, բուն գործողությունների՝ բախման ժամանակ. «Բախման ժամանակ, իհարկե, զենք ունեցել են, բայց դրանք չեն կիրառվել»: Այս խոսքով նախարարը գնաց փակ նիստին մասնակցելու, իսկ ահա ՊՆ մամուլի պատասխանատու **Սեյրան Շահսուվարյանը** հարկ համարեց լրացնել, որ զորքը Երեւան է մտել արդեն արտակարգ վիճակի պայմաններում, կանգնած էր եղել «ՍԱՍ» սուպերմարկետի դիմաց եւ Պարոնյան փողոցի վերեւի հատվածում, մնացած մասերում եղել է ներքին զորքը, ինչը բոլորն էլ շատ լավ գիտեն:

Մ. Խ.

Բարձր ձողանիշ՝ 2008-ի բյուջեի կատարման համար

1-ին էջից

Մենք պետք է ապահովենք շարունակականությունը, կարողանանք լուծել որակապես նոր խնդիրներ՝ բիզնես-միջավայրի բարելավման առումով, եւ այդ տեսակետից նորակազմ կառավարությունը հաշվի է առնում, որ բավականին լուրջ խնդիրներ են մեր առջեւ կանգնած: Որովհետեւ 2007 թվականին ունեցանք բյուջե, որը եկամտային մասով 33 տոկոս աճել է, ծախսային մասով՝ 32 տոկոս աճ է ապահովել, հասկանալի է, որ նորակազմ կառավարության համար սա լուրջ մարտահրավեր է՝ այդ նույն լավված աշխատանքը պահպանելու եւ բարձր տեմպեր ապահովելու»: Ըստ վարչապետի՝ հարկային եւ մաքսային մարմինները, ֆինանսների նախարարությունը պետք է շարունակեն պահպանել հարկահավաքման բարձր տեմպերը, կատարելագործեն հարկային վարչարարությունը՝ կրճատելով ստվերային տնտեսությունը, բարելավելով դաշտում մրցակցությունը:

Մի շարք հետաքրքրական թվեր, որ վերցրել ենք ֆինանսների նախարարի տեղակալ, գլխավոր գանձապետ Ատոմ Ջանջուղազյանի, ԿԲ նախագահի տեղակալ Արթուր Ջավադյանի, Վերահսկիչ պալատի նախագահ Իշխան Զաքարյանի, փոխոստիկանապետ Ա. Երիցյանի, ԱԱԾ փոխտնօրեն Ֆելիքս Ցոլակյանի եւ այլոց ելույթներից:

Անցած տարվա բյուջեում տնտեսական աճը 13,7 տոկոս է եղել, 4,7-ի փոխարեն: Գնաճը պայմանավորված է եղել արտաքին գործոններով եւ կազմել է 6,6 տոկոս: Մեր դրամն արժեւորվել է 16,6 տոկոսով: Միջին աշխատավարձի 20 տոկոս աճ ենք ունեցել: Ավելացման հետեւյալ պատկերը չի կարելի ասել, թե բարենպաստ է տնտեսության համար՝ 17,5 տոկոսով ավելացել է արտահանումը, 49,7 տոկոսով՝ ներմուծումը, դե, ուրեմն շատ պիտի ջանա նոր վարչապետն իր տնտեսական քաղաքականությամբ, որ նորմալ հաշվեկշիռ պահող արտահանում ունենանք: Բյուջեի դեֆիցիտը կազմել է 46,7 մլրդ դրամ, արտաքին պարտքը՝ 1մլրդ 449 մլն դրամ կամ ՀՆԱ-ի 15,8 տոկոսը:

Անցած տարվա բյուջեի կատարողականն առանց արտաքին վարկավորման եւ դրամաշնորհային ծրագրերի՝ 97 տոկոս է:

Բյուջեի կատարողականի վերաբերյալ ԿԲ եզրակացությամբ՝ դրական գործընթացների հետ մեկտեղ, կան նաեւ խնդիրներ, օրինակ՝ բյուջեի ծախսումների տնտեսումները, ծախսային մասում չորրորդ եռամսյակին կենտրոնանալով եւ փոխանցվելով՝ հաջորդ եռամսյակներ, համակարգման դժվարություններ են ստեղծվում, կանխիկ շրջանառությունը ծախսերում դեռ մեծ է:

Ըստ Վերահսկիչ պալատի նախագահ Իշխան Զաքարյանի՝ պալատի ուսումնասիրությունը ցույց է տվել որոշ շեղումներ՝ մի շարք խմբերում դրանք թերակատարվել են, մի շարքում՝ վարկային ծրագրերի բարձր կատարողականի շնորհիվ գերակատարվել մի շարք անգամ, միջազգային համաձայնագրերով եկող միջոցների շրջանառությունը գանձապետական միասնական հաշվով չի կատարվում: Թերությունները վերաբերում էին օրենսդրական դաշտի կատարելագործմանը, բայց եւ բազմաթիվ հաշվետվությունների անհամապատասխանությանը, որոնց դեպքում միայն ՎՊ-ն կարող է եզրակացություն տալ: Մասնավորապես՝ գնումների մասով 2007 թվականին 193 մլրդ դրամ էր նախատեսված, բայց քանի որ մանրամասն տվյալներ չեն ներկայացված հաշվետվությունում, ՎՊ-ն էլ մանրամասն չի կարողացել եզրակացություն տալ (հետագայում ՎՊ-ն ոլորտային քննարկումների ժամանակ այդ մասին խոսելու է, քանի որ տեսնում է շուկայի գների եւ փաստացի կատարողականների միջեւ զգալի եւ մտահոգիչ տարբերություն):

ԿԲ ներկայացուցչի խոսքից մեզ հետաքրքրեց ԿԲ աշխատակիցների միջին աշխատավարձի ցուցանիշը. 341 հազար դրամ է կազմել՝ նախատեսված 355 հազարի փոխարեն, 619 աշխատակից ունի ԿԲ-ն:

Ըստ փոխոստիկանապետի՝ ոստիկանության անցյալ տարվա բյուջեն ամբողջությամբ եւ համաչափ կատարվել է՝ 19 մլրդ 211,1 մլն դրամ, ԱԱԾ փոխտնօրեն Ֆելիքս Ցոլակյանը նշեց 11,5 մլրդ. դրամ իրենց անցած տարվա բյուջեն: Իսկ արտակարգ իրավիճակների նոր նախարար Մհեր Շահգելդյանի հաշվետվությունից պարզ դարձավ, որ համակարգի աշխատողների միջին աշխատավարձը դեռեւս ցածր է:

[illegible]

Լեւոն Մելիք-Շահնազարյանը ընդդեմ Իլհամ Ալիեւի

Պեղճիում ապրիլի 22-ին իր դեմ կատարված մահափորձը, ըստ փաստաբան Լեւոն Մելիք-Շահնազարյանի, «Ադրբեջանի հատուկ ծառայությունների գործողությունն է»: Ինչպես մայիսի 12-ի ասուլիսում հայտնեց փաստաբանը, իրավապահ մարմինների ձեռնարկած միջոցառումների շնորհիվ մայիսի 8-ին ձերբակալվել է հանցագործներից մեկը, որի ցուցմունքներով հաստատվում է իր վարկածը: «Պատվերը գալիս է Ադրբեջանից: Մահափորձի պատվիրատուները, կատարողները եւ օժանդակողները ՀՀ քաղաքացիներ չեն», ասել է Լ. Մելիք-Շահնազարյանը: Քանի որ գործի քննությունը շարունակվում է, ուստի նա մանրամասներ չի հրապարակել, միայն նշելով, որ խոսքը լուրջ հանցախմբի մասին է: Լ. Մելիք-Շահնազարյանը իր դեմ կատարված մահափորձի համար մեղադրում է Ադրբեջանի նախագահ Ի. Ալիեւին, քանի որ, ըստ նրա, որեւէ պետության հատուկ ծառայություն չի համարձակվի նման գործողություն կատարել ուրիշ պետությունում՝ առանց պետության առաջին դեմքի կարգադրության կամ համաձայնության: Նա հայտարարեց, որ գործը լրիվ բացահայտվելուց հետո ինքը դատի է տալու Ի. Ալիեւին: Քաղաքացու խոսքերով, մահափորձի դրդապատճառը, ամենայն հավանականությամբ, «Ղարաբաղսկի էկսպրես» ամսագրում վերջերս հրապարակված իր հոդվածն է, որում, մասնավորապես, նա ներկայացրել է Ի. Ալիեւի ոչ օրինական ճանապարհով նախագահ դառնալու որոշ մանրամասներ: Լ. Մելիք-Շահնազարյանի գնահատմամբ, իր դեմ կատարված մահափորձը վկայում է, որ Ադրբեջանը պատրաստ է հայտարարել եթե ոչ Հայաստանին, ապա հայ փաստաբաններին, ժուռնալիստներին: Եվ, նրա կարծիքով, ինքը միակը չէ, ում դեմ փորձելու են մահափորձ կատարել:

Քննարկումներ ՄԻԵԴ ներկայացրած կոնկրետ գործերի վերաբերյալ

2007-ի հունվարին «Բրիտանական Արեւելք-Արեւմուտք կենտրոն» (ԲԱԱԿ) կազմակերպությունը Լոնդոնում եւ ՀՀ Փաստաբանների պալատը ստորագրեցին համագործակցության հուշագիր Մարդու իրավունքների եւ շարունակական իրավաբանական կրթության ոլորտում համագործակցելու մասին: ԲԱԱԿ-ը հասարակական կազմակերպություն է, որը Ռուսաստանի եւ ԱՊՀ երկրների հասարակությունների հետ աշխատելու ամենաերկար փորձն ունի Անգլիայում: ԲԱԱԿ-ը համագործակցում է պետական, հանրային, քաղաքացիական ոլորտների հասարակությունների հետ: ՀՀ-ում համագործակցել է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի, դատախազության դպրոցի եւ ամերիկյան իրավաբանների ընկերակցության հետ:

Շաբաթ օրը Լոնդոնի փաստաբանները, ովքեր մասնագիտացված են ՄԻԵԴ-ի պրակտիկայում, համացանցի միջոցով ուղիղ կապի մեջ մտնելով հայ փաստաբանների հետ, քննարկումներ անցկացրին հայ փաստաբանների կողմից ՄԻԵԴ ներկայացրած մոտ 16 կոնկրետ գործերի վերաբերյալ:

«Այնքան մեծ է հետաքրքրությունը այս ծրագրի նկատմամբ, որ Փարիզից այստեղ են եկել վեց հայ փաստաբաններ՝ հետաքրքրվելու, թե ինչպիսին է մեր իրավիճակը: Համակարգը թույլ է տալիս նման կապ հաստատել աշխարհի տարբեր կետերում՝ ապահովելով նաեւ միաժամանակյա կապ մի քանի կետերի հետ: Նախատեսվում է նման քննարկումներ անցկացնել հաճախակի՝ ե՛ւ ուսումնական ծրագրերի շրջանակներում, ե՛ւ կոնկրետ գործերով անհրաժեշտություն առաջանալու դեպքում: Շնորհակալություն ենք հայտնում ՀՀ-ում Մեծ Բրիտանիայի թագավորության դեսպան Չարլզ Լոնգդենին՝ ծրագրի ֆինանսավորումն ամբողջությամբ իրականացնելու համար», իր ելույթում նշեց փաստաբանների պալատի նախագահ **Ռուբեն Սահակյանը**:

Գործերից մեկը վերաբերում էր մի հայ փաստաբանի, որի վրա գործ էր հարուցված: Փաստաբանը դիմում է եվրոպական դատարան, որ նախաքննության փուլում իր դեմ հարուցված մեղադրանքը տեղից չի շարժվում. այստեղից էլ փաստաբանը մատնվել էր անգործության: Լոնդոնի փաստաբանները ներկայացրին իրենց եզրակացությունը: Այն է՝ 5-րդ հոդվածի հետ կապված կա մի հանգամանք՝ կանխարգելիչ կալանքը, կալանքի տակ պահելը եւ մեղադրանք ներկայացնելը, որոնց պատճառ գործողություն արգելվում է եվրոպական կոնվենցիայով. կալանքի տակ պահելը պետք է ունենա խափանման միջոց, այլ ոչ թե պատժի բնույթ: Կալանքի պատժիչ բնույթից ելնելով՝ առաջանում է խնդիր:

Այստեղ կարեւոր է հաշվի առնել նաեւ դիմողի մասնագիտական բնույթը: Անչափ զգուշություն պետք է գործադրվի փաստաբանի գործը քննելիս, որպեսզի կարողանա հետագայում շարունակել իր մասնագիտական գործունեությունը, եւ ընդհանրապես, լոնդոնցի փաստաբանների կարծիքով, երբ անձը կալանքի տակ է երկար ժամկետով, առավել զգուշություն պետք է ցուցաբերվի գործը քննելիս: Կալանավորման հիմնավորվածությունը հաշվի առնելիս դատարանը պետք է ուշադրություն դարձնի ոչ միայն քրեական գործ իրականացնող մարմնի գործունեությանը, այլ նաեւ՝ գործի բարդությանը, դիմողի սեփական գործողություններին, դատական եւ վարչական մարմինների գործելակերպին եւ գործողություններին, ինչպես նաեւ, թե որքանով է կարեւոր քննվող գործը դիմողի համար, ապացուցման ենթակա փաստերի բնույթը, գործով անցնող մեղադրյալների եւ վկաների թիվը: Այս դասական պրոցեսը լոնդոնցի փաստաբանները նմանեցրին «Լեդոնեյեն ընդդեմ Իտալիայի» գործին, որտեղ մեկ տարի անգործությունը համարվել էր անհարկի երկրաչափական հիերարխիա:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է 1991-ից
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
[illegible] /հեռ 529221
Քարտուղարություն (գովազդ) /հեռ 582960
Լրագրողների սենյակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն /հեռ 582483
[illegible] /հեռ 529353
Համակարգչային ձեւավորումը
«Ազգ» թերթի

[illegible]

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Պետրոս Մակեյանի, Աշոտ Զախարյանի եւ Շոթա Սաղաթելյանի գործով դատական նիստն ընդհատվեց

Դատական տեղեկություն

Դատավարը տուժողներին ու ամբաստանյալներին դուրս բերելու դատավորի պահանջն էր

Փետրվարի 19-ի նախագահական ընտրություններից օրը Գյումրու ընտրատեղամասային հանձնաժողովներից մեկի աշխատանքին խոչընդոտելու մեղադրանքով Պետրոս Մակեյանի, Աշոտ Զախարյանի եւ Շոթա Սաղաթելյանի դեմ հարուցված քրեական գործով Շիրակի մարզի ընդհանուր իրավասության դատարանում մինչեւ այժմ կայացած դատական նիստերից եւ ոչ մեկը նշանակված ժամին չի կայացել, ինչը լրացուցիչ պատճառ է այստեղ ամեն անգամ տիրող առանց այն էլ լարված մթնոլորտի: Երեկ նշանակված հերթական նիստը սկսվեց մեկուկես ժամ ուշացումով, որից առաջ, ինչպես եւ նախորդ անգամ, դատարանի շենքի մուտքը դատական կարգադրիչ ծառայության աշխատողներից բացի փակել էին նաեւ ոստիկանական ուժերը:

Դատական նիստը սկսելու պահին նախագահող դատավոր **Վահե Խալաթյանը** հայտարարեց, թե դահլիճում աշխատող հեռուստաօպերատորները թող նիստը 10 րոպե նկարահանեն, ապա տուժողները դուրս հանեն դահլիճից, իսկ լրագրողները կշարունակեն աշխատանքը: Նման պահանջ նախորդ նիստերին չէր դրվել եւ ըստ ամենայնի՝ նկարահանումներն արգելելու որոշում չէր եղել: Ամբաստանյալներից Աշոտ Զախարյանի դատապաշտպանն այս նիստին ինչ-որ պատճառով բացակայում էր, սակայն հայտարարվեց, որ Զախարյանը համաձայն է նիստն անցկացնել առանց նրա: Սրա հրավիրվեց նախորդ անգամ հարցաքննված վկա, խնդրո առարկա ընտրական հանձնաժողովի քարտուղար Լիլիթ Մուրադյանը: Մայիսի 7-ի նախորդ դատական նիստին նրա տված ցուցմունքը հակասել էր իր նախաքննական ցուցմունքին, եւ վերջինս հրապարակելու միջնորդությամբ հանդես էր եկել մեղադրող կողմը: Այդ ցուցմունքը հրապարակելուց հետո էլ դատավորը պահանջեց հեռացնել տուժողները, եւ երբ դատական կարգադրիչները սկսեցին կատարել պահանջը, դա հարուցեց դատահնության ներկա գտնվողների բուռն հակազդեցությունը, հոտնկայս բացականչություններն ու «ա-մոթ» վանկարկումները: Այստեղ ռեպլիկի թույլտվություն ստանալով՝ **Աշոտ Զախարյանը** դատավորին մեղադրեց իրավիճակը սրելու համար եւ հայտարարեց, թե հանի որ իր փաստաբանը ներկա չէ՝ ինքը հրաժարվում է դատանհնությունը շարունակելուց: Նախագահող դատավորը վեր կացավ ու հեռացավ դահլիճից...

Իսկ ընդհանուր առմամբ՝ այս քրգործով դատավարությունը, ինչպես նշվեց, վկաների հարցաքննության փուլում է: Մեր տպավորությամբ՝ մեղադրանքի ներկայացրած կողմը բավական անհրապույր վիճակում է հայտնվել, մինչեւ այժմ լսված բոլոր չորս վկաները հրաժարվել են մեղադրանքը հաստատող իրենց նախաքննական ցուցմունքներից, նրանցից ոմանք նաեւ հայտնել են, որ այդ ցուցմունքն իրենց թելադրված է եղել նախաքննական մարմնի կողմից: Վկաները թեեւ այս կամ այն կերպ նշում են, որ մեղադրվող անձանց կողմից ընտրության օրը տեղամասում հանձնաժողովի նախագահի հետ ընտրության ընթացքի հետ կապված որոշ խոսակցեր եղել է, բայց պնդում են, որ դրանից ընտրությունների բնականոն ընթացքը չի խաթարվել: Երկու նիստ առաջ պաշտպանական կողմը նաեւ ամբաստանյալների խափանման միջոցը փոխելու միջնորդություն էր ներկայացրել, որը սակայն մինչեւ այժմ չի քննարկվել, անցած նիստին դատավորը միայն հայտնեց, որ կքննարկվի բոլոր վկաներին հարցաքննելուց հետո:

Գործի քննությանը մասնակցող փաստաբաններից **Հովիկ Արսենյանը** երեկ հեռուստախցիկները դատարանի դահլիճից դուրս հանելու դատավորի պահանջը, ինչը փաստորեն պատճառ դարձավ նիստի ընդհատման, համարեց ապօրինի, հանի որ այդ մասին համապատասխան կարգով որոշում չէր կայացվել:

ԳՆԵԼ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

Անմոռանալի օր, որ նվիրեց «Գագիկ Ծառուկյան» հիմնադրամը

1-ին էջից

Մայիսի 9-ին հանրապետության բոլոր մարզերում, համայնքներում ու մայրաքաղաքում հավաքվել էին ԲՀԿ անդամ վետերանները. նրանց սիրանք կրկին արժեւորել էին, նրանց վաստակած հաղթանակը կրկին գնահատվում էր, որովհետեւ ԲՀԿ նախագահ Գագիկ Ծառուկյանի համար հստակ կենսակերպ է այն մոտեցումը, որ մարդուն պետք է գնահատել եւ միշտ պետք է հիշել, որ մեր այսօրվա խաղաղության համար պարտական ենք այն վետերաններին, որոնք հաղթեցին, որպեսզի հաջորդ սերունդները ապրեն հաղթանակած երկրում: Երեւանի Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքի տարեց բնակիչները դեռ մեկ ամիս առաջ ԲՀԿ տարածքային գրասենյակ էին դիմել խնդրանքով՝ ծերերի համար կառուցել հավաքատեղի, որտեղ համայնքի տարեցները կարող են անցկացնել իրենց ժամանցը: Տարեցների խնդրանքը Գագիկ Ծառուկյանը չմերժեց եւ արդեն մայիսի 8-ին անձամբ այցելեց համայնքի վետերաններին՝ նրանց հետ բաժակ բարձրացնելու, կիսելու ուրախությունն ու իր անունից շնորհավորելու Հաղթանակի օրը: «Մեծ գործ եք կատարել, կյանք չեք խնայել հանուն այս օրվան, եւ մենք գնահատում ենք ձեր սխրանքը: Որովհետեւ հայտնի խոսք կա՝ ով մեծին չհարգի, նա երբեք մեծ չի դառնա: Այսօր ոչ մեկին որեւէ բանով զարմացնել չես կարող, մարդը միայն հոգատար վերաբերմունքի եւ ուշադրության կարիք ունի, եւ այդ հարգանքն ու պատիվը դուք վաստակել եք ձեր ապրած կյանքով», - վետերաններին ասաց ԲՀԿ նախագահը: Մայիսի 9-ի առավոտից հանրապետության ԲՀԿ բոլոր տարածքային գրասենյակներում բացվել էին տոնական սեղաններ կուսակցության անդամ Երկրորդ աշխարհամարտի վետերանների համար. նախ՝ ընթերցվում էր ԲՀԿ նախագահ Գագիկ Ծառուկյանի շնորհավորական ուղերձը, այնուհետեւ վետերաններին հանձնվում էին դրամական պարգեւ կամ նվերներ եւ բարձրացվում էին գինով լի գավաթները: Պարգեւ կամ նվերներ ստացան կուսակցության անդամ Երկրորդ աշխարհամարտի բոլոր վետերանները, ոչ մեկը, անգամ հանրապետության ամենահեռավոր համայնքում, այդ օրը ուշադրությունից դուրս չմնաց: Մայիսի 9 նրանց օրն էր, «Բարգավաճ Հայաստանը» եւ «Գագիկ Ծառուկյան» բարեգործական հիմնադրամն այդ օրը նրանց տոնը դարձրեցին կրկնակի տպավորված: Իսկ այն տարեց վետերանները, որոնք այլեւս անկարող էին դուրս գալ, ԲՀԿ ներկայացուցիչներն էին այցելում, ու այդպիսի ուշադրությունից շնորհակալ վետերանները փոխանցում Ծառուկյանի շնորհավորանքը եւ պարգեւները: Վետերանների հուզմունքն իսկապես անկեղծ էր. միշտ չէ, որ նրանց հիշում ու գնահատում են, ու երբ յուրաքանչյուր մայիսի 9 բացվում է Գագիկ Ծառուկյանի եւ կուսակցության պատրաստած ակնկալիքներով, նրանց համար դա կրկնակի տոն է դառնում, ինչը եւս մեկ անգամ ապացուցում է հայտնի խոսքերի ճշմարտացիությունը՝ «Ոչ ոք չի մոռացվել, ոչինչ չի մոռացվել»:

Տարեցների 2-րդ աշխարհամարտի վետերանների շարքերը նոսրանում են: Նրանց մեծ մասը վաղուց արդեն հատել է 80-ամյա սահմանագիծը: Եվ հատկապես իրենց կյանքի այս շրջանում են նրանք ուշադրության ու հոգատարության կարիք զգում: Եվ «Գագիկ Ծառուկյան» հիմնադրամն ու ԲՀԿ-ն մեծ հաղթանակի 63-րդ մայիսը անմոռանալի տոն դարձրեցին վետերանների համար:

ԴԱՏԱՐԱՆ

Դիվանագետները քաղաքական դիրքորոշում չեն արտահայտել

Դիվանագետներ Վլադիմիր Կարապետյանի, Կարինե Աֆրիկյանի, Մարթա Այվազյանի, Առաքել Մեհրաբյանի, Վարդենիկ Բաղդասարյանի եւ Էլեն Պետեյանի փետրվարի 24-ի հայտարարությունը չէր կարող նրանց աշխատանքից ազատելու հիմք ծառայել, քանի որ չի պարունակում որեւէ քաղաքական ուժի սատարելու վերաբերյալ որեւէ կետ: Այսպիսի համոզմունք հայտնեց Փաստաբանների պալատի անդամ **Լեւոն Բաղդասարյանը** մայիսի 12-ի ասուլիսում: Նրա խոսքերով, օրենքն իսկապես արգելում է դիվանագետներին սեփական ծառայողական դիրքն օգտագործել քաղաքական կամ կրոնական գործունեություն ծավալելու նպատակով: Սակայն, ինչպես նա հավելեց, նշված անձինք փետրվարի 24-ի հայտարարությամբ որեւէ քաղաքական դիրքորոշում չեն արտահայտել: Հիշեցնենք, որ փետրվարի 24-ի հայտարարության մեջ դիվանագետները մտահոգություն էին հայտնել «հանրապետությունում ծավալված իրավիճակի կապակցությամբ»: «Մեր վստահությունն ենք հայտնում ընտրական գործընթացի խախտումների առնչությամբ, որոնք ակներ են ՆԳ-ում ՀՀ-ում քաղաքակիրթ, արդար եւ ազատ նախագահական ընտրություն անցկացնելու մեր երկրի եւ հասարակության կամքի վրա», նշել էին դիվանագետները: Այդ հայտարարությամբ նրանք միացել էին դեսպաններ Արմեն Բայբուրդյանի, Ռուբեն Շուգարյանի, Լեւոն Խաչատրյանի եւ Ռազմիկ Խումարյանի նախորդ օրվա՝ փետրվարի 23-ի, հայտարարությանը: Դեսպաններն իրենց հերթին կոչ էին արել «երկրում հասարակական կարգի եւ անդորրի ապահովման համար պատասխանատու բոլոր կառույցների ներկայացուցիչներին՝ զերծ մնալ ուժի միջոցով խնդիրներ լուծելու գայթակղությունից»: Արտգործնախարարության նախկին մամլո խոսնակ **Վլադիմիր Կարապետյանի** խոսքերով, այդ հայտարարությունների հեղինակները զգուշացրել էին այսպիսի դեպքերի հավանականության մասին, որոնք էլ տեղի ունեցան մարտի 1-ին: «Եվ այն դեպքում, երբ մեր կանխատեսումներն իրականություն դարձան, ԱԳՆ-ն շարունակում է պնդել, որ մենք սխալվում էինք, եւ շարունակում է պայքարել մեր դեմ», ասաց նա: Վ. Կարապետյանը հայտնեց, որ իրենց պաշտոններում վերականգնելու պահանջով իրենք դիմել են դատարան, գործով առաջին նիստը կգումարվի մայիսի 14-ին:

Նախագահների հանդիպման...

1-ին էջից

Միեւնույն ժամանակ, երեկ ժամը 11.00-ի սահմաններում ադրբեջանական զինված ուժերը գնդակոծել են ՀՀ Տավուշի մարզի Բաղանիս գյուղի սահմանագծում տեղակայված հայկական զինված ուժերի մարտական հենակետերը: Ինչպես տեղեկացնում են ՀՀ պաշտպանության նախարարության մամլո ծառայությունից, գնդակոծության հետեւանքով վիրավորվել է Բաղանիս գյուղի բնակիչ, հովիվ Լորիկ Մեսրոպի Ավագյանը (ծնված 1957 թ.), որին հայկական զինված ուժերը կարողացել են կրակի գոտուց դուրս բերել միայն ժամը 12.40-ի սահմաններում: Ավագյանը տեղափոխվել է Իջեւանի քաղաքային հիվանդանոց, որտեղ եւ վիրահատվել է, վիճակը միջին ծանրության է:

Ադրբեջանական դիրքերի գնդակոծման, այդ ուղղությամբ կրակահերթերի մասին տեղեկությունների ադրբեջանական լրատվամիջոցներն, ի տարբերություն հայկական կողմի փաստված դեպքերի մասին հաղորդագրությունների, այնման են «արտայտում», որ ավելի հաճախ դա զուտ քարոզչական նպատակներով պայմանավորված ապատեղեկատվություն է, հան նշանակություն ու ազդեցություն ունեցող լրատվություն:

Ամեն դեպքում, զինադադարն արդեն 14 տարի իրականություն է այն դեպքում, երբ իրական զինադադարի մասին խոսելու ոչ մի հիմք չկա: Չկա նաեւ հիմք բանակցային գործընթացի առաջընթացի մասին բարձրաձայնելու, հանի որ ադրբեջանական կողմի համար բոլոր տեսակի հայտարարությունները պատեհապաշտ ու երբեմն էլ տարօրինակ են ինչում՝ ռազմական հռետորիկայից խաղաղ բանակցությունների շարունակականության մասին մտահոգության միջեւ տատանումներով:

Ինչեւէ, զինադադարի խախտումների առնչությամբ երկու կողմն էլ խոսում են, իսկ ԵԱՀԿ դիտարկման առաքելությունն իրականացնողներն ամեն անգամ արձանագրում են անմիջական վիճակ ու դրանով ուրեմն կի արդարացնում «սառեցված հակամարտություն» որակման օգտագործումը: Մինչդեռ շփման գծում կրակում են, անգամ Ադրբեջանը հայկական դիրքերից «թիզ» պոկելու մարտյան իր անհաջող փորձի նման քայլեր է իրականացնում, իսկ ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը, դիտարկման առաքելության հետ նախընտրում է միայն խոսք-զուգային մակարդակի հայտարարություններն ու հույս հայտնելու տարբերակը, թե կողմերը կմնան խաղաղ կարգավորման շրջանակներում:

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- Ժամը 11.00-ին Սահմանադրական դատարանը կլսի «Ռադիո Հայ» ռադիոկայանի դիմումը, որով վիճարկվում է «Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի մասին» օրենքի համապատասխանությունը սահմանադրության մի շարք հոդվածներին:
- Ժամը 12.00-ին «Հայացք» ակումբի հյուրն է գյուղատնտեսության նախարարության բուսաբուծության եւ անտառային տնտեսության ու բույսերի պահպանման վարչության պետ Գառնիկ Պետրոսյանը:
- Ժամը 12.00-ին «Փաստարկ» ակումբի հյուրն է Շիրակ Թորոսյանը: Նա կխոսի ջավախահայերի սոցիալ-տնտեսական վիճակի մասին:
- Նույն ժամին «Անի» հյուրանոցում Սոցաողողների ասոցիացիան կազմակերպում է «կլոր սեղան» հեռահաղորդակցության ներկայիս խնդիրների վերաբերյալ:
- Ժամը 13.00-ին «Ուրբաթ» ակումբը հյուրընկալում է Թեղուտի պաշտպանության խմբին, այդ թվում՝ ԱԺ պատգամավոր Զարուհի Փոստանջյանին: Կներկայացվեն մայիսի 9-11-ին իրականացրած «SOS Թեղուտ» հետազոտական արշավի ու պաշտպանության խմբի հետագա ծրագրերը:
- Ժամը 14.00-ին Տուրիզմի հայկական ինստիտուտում (Ե.Քոչարի 12/1) տեղի կունենա միջոցառում՝ «Արցախյան շարժման 20-ամյակը» թեմայով: Ներկա կլինի Վարդան Օսկանյանը:
- Ժամը 15.00-ին ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակում տեղի կունենա «Սեւ գույի զոհերը» ֆիլմի շնորհանդեսը, այնուհետեւ «կլոր սեղան»՝ նվիրված Թեղուտի խնդրին:
- Նույն ժամին Գրողների միությունում տեղի կունենա 3 բանաստեղծների հեղինակած «Եռամայն» ժողովածուի շնորհանդեսը:
- Ժամը 16.00-ին Փաստաբանների պալատում (Զաքյան 3, Երեւան) կլոր սեղան՝ «Սեփականության իրավունքի պաշտպանության արդյունավետությունը Հայաստանի Հանրապետությունում» թեմայով:

Փակվել է Ախուրյանի վարչատարածքի միակ գյուղական մանկապարտեզը

«Ե՞րբ է բացվելու մանկապարտեզը», կսկծանքով մանկապարտեզի հիմնադիրներին է դիմում Շիրակի մարզի Ողջի գյուղի բնակչուհի Եսթեր Խաչատրյանը, ում թոռնիկները հաճախել են գյուղի մանկապարտեզը: Բաքվից բռնագաղթած ընտանիքը, որ հաստատվել է կենցաղային պայմաններից զուրկ, Թուրքիային սահմանակից այդ չնչին գյուղում, երեխաների համար մեծ բարեբախտություն է համարում գեղեցիկ կահավորանքով ու կենցաղային բոլոր պայմաններով ապահոված մանկապարտեզ հաճախելը: «Ամեն ինչ անում էին երեխաների համար՝ կերակրում, սովորեցնում, քնեցնում, երեկոյան կուշտ ու մաքուր տուն էին ճանապարհում: Հիմա կորում են գյուղի փողոցներում, ժամերով փնտրում եմ ու հարեւան գյուղից եմ գտնում», շարունակում է տիկին Եսթերը:

2007-ի տարեմուտի հանդեսից հետո մանկապարտեզի դռները փակվել են: Բարերար Սեդա Կույումջյանը պարտավորվել էր մանկապարտեզը ֆինանսավորել մինչեւ 2008 թվականը: «Մանկապարտեզ» հիմնադրամը խոստանում է այսուհետեւ եւս հոգալ շենքի պահպանության ու վերանորոգման ծախսերը, սակայն մանկապարտեզի գործունեությունն ապահովելու համար պահանջվող տարեկան 4.057.200 դրամը չունի:

Ամիսներ առաջ «Մանկապարտեզ» հիմնադրամի նախագահ Շահեն Զեյթունցյանը եւ մանկապարտեզի տնօրեն Ժասմենա Առաքելյանը փորձել են միջոցներ ձեռք առնել մանկապարտեզի գործունեությունն ապահովելու համար, սակայն դրանք արդյունք չեն տվել: Հայաստանում սահմանված կարգի համաձայն՝ մանկապարտեզները համայնքապետարանների ենթակայության հիմնարկներ են եւ գործում են նրանց ֆինանսավորմամբ: 2007-ի հոկտեմբերին նրանք գրությամբ դիմել են Շիրակի մարզպետ Լիդա Նանյանին՝ ֆինանսական աջակցություն ստանալու խնդրանքով: Հանդիպման ժամանակ մարզպետին ներկայացվել են մանկապարտեզի պայմանները եւ պահանջվող տարեկան ծախսերը:

«Նամակը մակագրվել էր մարզպետարանի կրթության վարչության պետ Ս. Մինասյանին, մեր հանդիպման ժամանակ նա առաջարկեց սուբսիդիա տրամադրել Ողջիի համայնքապետարանին, որի միջոցով էլ կապահովվի մանկապարտեզի ֆինանսավորումը, բայց հետո տեղեկացանք, որ համայնքապետը հրաժարվել էր», ասաց տնօրենը: Այնուհետեւ առաջարկվել է մանկապարտեզը դարձնել հանրակրթական դպրոցին կից նախապատրաստական դասարան: Ժ. Առաքելյանի ասելով՝ այդ առաջարկին նույնպես չէին կարող համաձայնել, քանի որ դա չէր լուծում խնդիրը, մանկապարտեզում տարիքային երկու խումբ էր գործում՝ մեծերի եւ փոքրերի: Եթե առաջարկը կարող էր ընդունելի լինել ավագների խմբի համար, ապա փոքրերի հարցը մնում էր անլուծելի:

Մինչդեռ, ՀՀ կրթության նախարարության ընդունած ռազմավարության համաձայն, վաղ մանկության զարգացման եւ նախադպրոցական կրթության նկատմամբ պետական հոգածության ուղեգրումը ներկա փուլում ՀՀ կառավարությունը դիտում է առաջնային խնդիր:

Շիրակի մարզի Ողջի գյուղը 1988-ի աղետալի երկրաշարժից հետո լիովին ավերվել է, գյուղը վերականգնել են ուկրաինացիները՝ առանձնատներ են կառուցել, որտեղ տեղացիների հետ բնակություն են հաստատել մարզի տարբեր բնակավայրերից անօթեւան մնացած եւ Ադրբեջանից բռնագաղթած ընտանիքները: Ուկրաինացիները գյուղում կառուցել են տներ, սակայն, հանրակրթական դպրոցից բացի, կրթական, մշակութային ու կենցաղսպասարկման այլ շինություններ, որոնք գյուղը կդարձնեին իրական բնակավայր, չեն կառուցվել: Այդ կերպ տարբեր երկրների աջակցությամբ վերականգնվել են նաեւ շրջակա գյուղերը, սակայն նրանք նույնպես չունեն կրթական-մշակութային կենտրոններ:

Եվ ահա 2003-ի սեպտեմբերի 26-ին Լոնդոնում գործող «Հայաստանի բարեկամներ» հիմնադրամը Ողջի գյուղում մանկապարտեզ բացեց: Մանկապարտեզը կառուցվել է բարերարուհի Սեդա Կույումջյանի նվիրատվությամբ, ով այն հիմնադրել է վաղամեռիկ եղբոր՝ Հենրիկ Կույումջյանի հիշատակին: Հիմնադիրները մանկապարտեզի համար գնել են գյուղի բնակելի տներից մեկը, բարեկարգել են այն ու կից շինությունները, կահավորել՝ ապահովելով այնպիսի կոմունալ հարմարություններ, որոնցից զուրկ են անգամ մայրաքաղաքում լավագույնի համարում ունեցող մանկապարտեզները: Երեխաները երեկոյան կարող էին տուն գնալ անգամ լողացած, քանի որ մանկապարտեզն ապահոված է շուրջօրյա տաք ու սառը ջրով, այն դեպքում, երբ ողջ բնակչությունը ջուր է տանում գյուղամիջում գտնվող միակ ծորակից: Հարմարավետ խաղասենյակներից բացի, երեխաներն ունեն ամառային ու ձմեռային ճաշասենյակներ, խաղահրապարակ եւ այլն:

Ի տարբերություն Հայաստանի այլ բնակավայրերի, որտեղ մանկապարտեզների գործունեությունը սեզոնային բնույթ ունի՝ բացվում է մայիսին ու փակվում նոյեմբերին, անցած 5 տարիների ընթացքում Ողջիի մանկապարտեզը տարին բոլոր գործել է, քանի որ ունի կենտրոնացված ջեռուցում:

Հիմնադիրներն ամեն ինչ արել են երեխաներին հայեցի դաստիարակելու, նրանց ստեղծագործելու ունակությունը (նկարչություն, երաժշտություն, ձեռքի աշխատանք եւ այլն) զարգացնելու, խաղի պահանջը բավարարելու: Մանկապարտեզի տնօրենությունը հոգացել էր նաեւ երեխաներին առողջ սննդով ապահովելու մասին. բանջարեղենը ժամանակին ապահովում էր սեփական բանջարանոցը, ամսական 1500 դրամ վարձի դիմաց ծնողները բնամթերք էին տրամադրում: «Երեխաներին կերակրում էինք թարմ կաթնեղենով ու բանջարեղենով, նրանք սնվում էին օրը 3 անգամ: Հանդեսներից բացի այստեղ նշում էինք նաեւ երեխաների ծննդյան օրերը», հայտնեց Ժասմենա Առաքելյանը:

Ողջի գյուղում մանկապարտեզ հիմնելով՝ հիմնադիրները նպատակ են ունեցել այն կրթության ու դաստիարակության օրրան դարձնել շրջակա 5 գյուղերի մանուկների համար: «Մինչեւ 22 երեխա էր հաճախում, վերջին շրջանում 15 երեխա կար, սակայն հարեւան Վարդաղբյուր գյուղի բնակիչները 10 երեխայի հայտ էին ներկայացրել, որոնց չկարողացանք ընդունել ֆինանսական դժվարությունների պատճառով: Ողջիի շրջակա գյուղերը՝ Հայկավանն ու Մեղրաշենը, որոնք նույնպես մանկապարտեզ չունեն, այստեղ էին բերում երեխաներին», հայտնեց մանկապարտեզի տնօրենը:

Ողջիում բոլորն անհամբերությամբ են սպասում մանկապարտեզի վերաբացմանը, առավել եւս երեխաները: «Ուզում եմ մանկապարտեզ գնամ», ասում է փոքրիկ Մելինեն, ում ծննդյան 3-ամյակն էին նշում հարազատները մեր այցելության օրը: Տարեդարձին հավաքված փոքրիկները, միմյանց հերթ չտալով, ներկայացնում էին մանկապարտեզում սովորած երգերն ու ոտանավորները.

Կանչիր, կարոտս, ծիրանավորս,
Ասում եմ՝ վերջ կյանքին
անգույն,
Մեր երգերով ուրախ ու տաք,
Կարոտեմ խաղաղ երկնքի տակ...

«Անգույն» կյանքին վերջ տալու երազանքով ապրող այս մանուկներին դժվար է բացատրել, որ իրենց մանկությունը փոքր-ինչ գունեղ դարձնելու համար պահանջված փոքրիկ գումարը շատ մեծ է Շիրակի մարզպետարանի «քսակի» համար:

ՄԱՐՈ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
www.hetq.am

Բաց նամակ ԼՂՀ նախագահ պարոն Բակո Սահակյանին

Հարգելի նախագահ, նախընտրական հանդիպումների ժամանակ ԼՂՀ հեռանկարային զարգացման հիմնախնդիրների լուծման վերաբերյալ Ձեր առաջ քաշած գաղափարների հիմնականում համամիտ լինելով, որոնք Արցախի ռազմաքաղաքական իրադարձություններին, բնական պայմաններին, ռեսուրսներին եւ առհասարակ նրա սոցիալ-տնտեսական զարգացման հնարավորություններին համահունչ են, որպես ծավալականի ու այդ երկրամասի զավակի, ցանկանում եմ Ձեր ուշադրությունը հրավիրել մի քանի հարցերի վրա:

1. ԼՂՀ անկախության հռչակման առաջին տարիներին եւ դրա հետ կապված դիվանագիտական հարաբերություններում Արցախի ղեկավարներն առավել ակտիվ էին: Հետագայում Ադրբեջանի հետ, ինչպես նաեւ միջազգային տարբեր կարգի պաշտոնյաների, կազմակերպությունների հետ ադրբեջանա-ղարաբաղյան խնդիրները մինչեւ այժմ էլ բացառապես քննարկվում են Հայաստանի ղեկավար այրերի միջոցով: Ասվում է, որ Ադրբեջանի հետ հակամարտող կողմը Հայաստանն է: Հանրահայտ է, որ մայր Հայաստանը Ղարաբաղի ժողովրդի եւ առհասարակ ԼՂՀ անվտանգության ապահովման երաշխավորն է: Սակայն ճշմարտությունն այն է, որ Ադրբեջանի հետ հակամարտության հիմնական, բանակցող, ճանաչվող կողմը պետք է լինի ԼՂՀ-ն, այսինքն՝ վերականգնվի նրա վճռական դերը այդ բնագավառում: Որքան մեզ հայտնի է, դուք էլ համամիտ եք այդ գաղափարին, հետեւաբար ակնկալում ենք, որ Ձեր ակտիվ գործունեությամբ կվերականգնվի ԼՂՀ դիրքը այդ բանակցություններում:

2. ԼՂՀ անկախության ամրապնդման երաշխիքը ժողովրդագրական հիմնախնդրի լուծումն ու սեփական տնտեսության արագ զարգացումն է: Արցախ աշխարհը միշտ, այդ թվում նաեւ խորհրդային իշխանության տարիներին ունեցել է բնակչության բնական բարձր աճ: Այժմ այդ ցուցանիշը, Ձեզ լավ հայտնի է, որ շատ ցածր է, բնականաբար այն հիմք չի կարող լինել ժողովրդագրական հարցերը լուծելու, հետեւաբար նաեւ արտադրողական ուժերի զարգացման վճռական դեր խաղացող գործոնի՝ աշխատուժի վերարտադրությունը ապահովելու համար: Այս առումով մենք ամբողջապես ոչ միայն կիսում ենք Ձեր մտահոգությունը ԼՂՀ-ում ծնելիության գործակցի բարձրացման բնագավառում, այլեւ կարծում ենք, որ խիստ անհրաժեշտ է լրացուցիչ ուղիներ գտնել ծնվող յուրաքանչյուր 3-րդ եւ ավելի երեխաներին առավել մեծ օգնություն եւ այլ արտոնություններ տրամադրելու համար: Շատ մտահոգիչ է հատկապես ազատագրված տարածքների բնակչության սոցիալ-տնտեսական եւ բարոյահոգեբանական վիճակը: Նրանք խիստ կարիք ունեն ոչ միայն նյութական օգնության, այլեւ ղեկավար պաշտոնյաների հետ պարբերաբար հանդիպումների ու դրանց բարոյական աջակցության: ԼՂՀ-ն ունի տնտեսության, հատկապես գյուղատնտեսության զարգացման լայն նախապայմաններ: Ըստ որում, Արցախ աշխարհի բնական պայմանները Հայաստանի Հանրապետության համեմատությամբ ավելի նպաստավոր են գյուղատնտեսության զարգացման համար: Կլիման ավելի մեղմ է, հողերը՝ ավելի բերրի, ու նույնիսկ անջրդի պայմաններում բավականին բարձր բերք է ստացվում: Սակայն հանրահայտ չէ, որ Ստեփանակերտի ու հանրապետության մյուս քաղաքների շուկաներում, խանութներում վաճառվում են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունից ներմուծվող բանջարեղենի բոլոր հիմնական տեսակները: Եվ դա այն դեպքում, երբ ԼՂՀ ցածրադիր վայրերում պոմիդորի, վարունգի, սմբուկի, ծնեբեկի, սեխի եւ բանջարաբոստանային մյուս մշակաբույսերի աճեցման պայմաններն ավելի լավ են ու դյուրին: Այս բնագավառում Արցախի բնակչությունը կարծես թե արտադրողից հիմնականում դարձել է ներմուծող-սպառող:

3. Արցախի գյուղատնտեսության բնագավառի հին շատ լավ ծանոթ մասնագետները, կարծում եմ, համամիտ կլինեն, որ ԼՂՀ-ում այժմ էլ հնարավոր է արտադրել այնքան բանջարեղեն, որը ոչ միայն կարող է լիովին ապահովել տեղի բնակչության պահանջները, այլեւ զգալի չափով արտահանվել: Ռեալ են նաեւ ԼՂՀ այժմյան տարածքի գյուղատնտեսական հողահանդակների լայն հնարավորությունները, որոնք ռացիոնալ օգտագործելու դեպքում մոտակա հեռանկարում հնարավոր կլինի արտադրել այնքան հացահատիկ, որը տեղի պահանջը բավարարելուց բացի, հանրապետությունը կարող է Հայաստան արտահանել 100-150 հազ. տոննա այդ տեսակի արտադրանք:

4. Այժմյան ԼՂՀ պայմանները ավելի լայն են անասնապահության, հատկապես մանր եղջերավոր անասնապահության զարգացման համար: Նախկին ԼՂԻՄ-ում (որի տարածքը 4,5 հազ. կմ քառ. էր), մանր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը դեռ 1980-1986 թթ. կազմել է 275-300 հազ. գլուխ, այժմյան ԼՂՀ-ում (որի տարածքը ավելի քան 12 հազ. կմ քառ. է) կա ընդամենը 45-50 հազ. գլուխ մանր եղջերավոր անասուն: Սա անասնապահության այն ենթաճյուղն է, որի զարգացումը շատ մեծ կապիտալ ներդրումներ չի պահանջում: Ըստ որում, ոչխարաբուծության զարգացման պայմանները շատ լայն են այժմյան Շահումյանի ու Քելբաջարի տարածաշրջաններում, որոնց ընդարձակ ալպյան արոտավայրերը դեռեւս չեն օգտագործվում եւ որոնք հնարավորություն կտան առնվազն վերականգնելու 1980-ական թվականների գլխաքանակը:

5. Անուշադրության չմատնելով արդյունաբերության զարգացման հիմնախնդիրները (որոնց մասին խոսելն առանձին թեմա է), կարծում ենք, որ այժմ ու մոտակա հեռանկարում ԼՂՀ տնտեսության գերակայող ճյուղը պետք է լինի գյուղատնտեսությունը: Որպեսզի վերականգնվի Արցախի երբեմնի փառքը բարձրորակ հացահատիկի, խաղողի, մսի, բանջարեղենի, անասնապահական մթերքների արտադրության բնագավառներում ու Արցախը նորից դառնա այդպիսիներ արտահանող, անհրաժեշտ է պետության կողմից հնարավորին սահմաններում գյուղացուն համեմատաբար երկար ժամանակով սուբսիդավորել, շահագրգռել իր հողը մշակելու եւ բերքը իրացնելու համար:

Գյուղատնտեսության զարգացման համար առկա նպաստավոր պայմանների օգտագործումը հիմք կդառնա ԼՂՀ տնտեսական զարգացումը դնելու այնպիսի մակարդակի, որի շնորհիվ կլուծվեն նաեւ ժողովրդագրական խնդիրները, կդադարի բնակչության արտահոսքը, կամրապնդվի մեծագույն դժվարությամբ ձեռք բերված անկախությունը:

Խորին հարգանքներով՝

ՍԵՐԳԵՅ ՄԵԼՔՈՒՄՅԱՆ,
Աշխարհագրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր,
«Արցախ-Հայաստան» կազմակերպության նախագահ

Հռիփսիմեներ, Գայանեներ, Գրիգորներ եւ այլք, զարդարեք անվանակոչության ձեր օրն ուրախությամբ

Աշխատանքի ու ամենօրյա պարտականությունների, գնաճի ու կյանքի թանկացման մեր օրերում ուրախանալու քիչ առիթներ ունենք, սակայն ինչո՞ւ կենդանի մարդը, որ ամիսներ շարունակ հոգսից ու թանկացումից բացի մտորելու եւ զգայական աշխարհը դեպի դրականը շարժունակ դարձնելու առիթներ չունենա: Մեր ամենաթանկ հարստություններից մեկի՝ անվան համար եկեղեցիներն ու հավատացյալները մի չգրված օրենք են սահմանել՝ նշել դրանք հավուր պատշաճի, ընդ որում՝ ոչ միայն ուտել-խմելով, այլեւ մեր անվան ավանդական կողմի ու հրաշալիության, մեր կյանքի իմաստավորման առումով:

Անվանակոչության մեր ամենամյա հիշեցումներն այդ թանկ ունեցվածքի մասին եւս մեկ անգամ մտորելու, նրա արժեքն ու իմաստը գնահատելու մղման փորձեր են, որ գուցե մեր ընթերցողներից ոմանց առիթ տան նշելու իրենց անվանակոչության օրը: Ի դեպ, անվանակոչության օրը սփյուռքում եւ այլ ազգերի մեջ ծննդյան օրվանից առավել կշիռ ու կարեւորություն ունի: Ըստ ձեւավորվող ավանդույթի, այս անգամ եւս եկեղեցական օրացույցն ու տոնացույցը մեզ համար թերթում է Արարատյան հայրապետական թեմի քրիստոնեական դաստիարակության գրասենյակի տնօրեն Հասմիկ Նալբանդյանը:

Եվ այսպես, ընթացիկ՝ մայիս եւ գալիք հունիս ամիսների նշված օրերում սովորական օրը տոնականության վերածելու գեղեցիկ առիթ ունեն հետեւյալ անվանատերերը.

Մայիս

1 Համբարձում
18 - Եղիա
19 Հռիփսիմե
20 - Գայանե (այս օրը անվանակոչության է համարվում բոլոր այն աղջիկների համար, ում անունով չկան եկեղեցական հիշատակության օրեր):
22 - Հովհաննես, Կարապետ, Կարո, Շողակաթ, Շողիկ, Շողեր, Մարիանե
24 - Գրիգոր
28 - Նունե, Մանե
29 - Սահակ, Հովսեփ, Սարգիս
31 Ներսես, Խաչ

Հունիս

3 - Կոնստանդին, Հեղինե
7 - Գրիգոր
9 - Անտոն
10 - Դանիել, Սեդրակ, Միսակ, Հաբեթ, Աբեթ, Աբեթնակ
12 - Սահակ, Մեսրոպ, Մաշտոց
14 - Տրդատ, Աշխեն, Խոսրովիդուխտ
17 - Զաքարիա
19 - Եղիսե, Եղիշե
21 - Պողոս
29 - Վարդ, Վարդիթեր, Վարդուհի

Հիշեցում. անվանակոչության օրերը շարժական են՝ կապված Հարության տոնի օրվա փոփոխման հետ:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

ԱԶԳ **Միջազգային**

«Գոյատեւելու հնարավորությունը հավասարվում է զրոյի»

Ըստ ՀԲ նախագահի՝ աշխարհի այն աղքատ ընտանիքների համար, որոնք իրենց եկամուտների կեսից մինչեւ երեք քառորդը ծախսում են սննդի վրա

Սննդամթերքի թանկացումը վերջին երեք տարիներին լրջորեն սկսել է մտահոգել միջազգային հանրությանը եւ մասնավորապես միջազգային կառույցներին: Միջազգային տնտեսական կազմակերպություններից Համաշխարհային բանկն այդ կապակցությամբ հայտարարել է նոր՝ գլոբալ պարենային քաղաքականության անցնելու մասին: Մասնավորապես այդ մասին հայտարարություն է արածել ՀԲ նախագահ Ռոբերտ Զելլիկը եւ որոշ մանրամասներ հաղորդել աշխարհում սննդամթերքի գների շուրջն ստեղծված իրավիճակի եւ բանկի ձեռնարկելիք քայլերի մասին:

ՀԲ նախագահը փաստում է, որ վերջին երեք տարիներին սննդամթերքի գներն աշխարհում աճել են գրեթե կրկնակի, ինչը կարող է բերել ցածր եկամուտներ ունեցող երկրներում մոտ 100 մլն մարդու չքավորության խորացմանը: Նա նշում է, որ սկսած 2005-ից մի շարք հիմնական մթերքների 80-83 տոկոս թանկացումը եթե դժվարություններ է առաջացնում ամերիկյան սպառողների համար, ապա մոլորակի աղքատ բնակիչների համար դա ջախջախիչ հարված է: Մասնավորապես այն ընտանիքների համար, որոնք իրենց եկամուտների կեսից մինչեւ երեք քառորդը ծախսում են սննդի վրա, «գոյատեւելու հնարավորությունը հավասարվում է զրոյի»: Այդ մարդկանց օգնելու համար էլ Ռոբերտ Զելլիկը կոչ է անում գլոբալ պարենային նոր քաղաքականության անցնելու: Ինչ է դա ենթադրում:

Համաշխարհային բանկն առաջարկում է առաջինն օգնել նրանց, ովքեր դրա կարիքն ունեն այժմ: Այդ նպատակով բանկն առաջարկում է առնվազն 500 մլն դոլար հավելյալ գումար տրամադրել ՄԱԿ-ի պարենի համաշխարհային ծրագրին՝ առավել հրատապ անհրաժեշտության կարիքները բավարարելու համար: Այդ ուղղությամբ, Ռոբերտ Զելլիկի կարծիքով, ԱՄՆ-ն, եվրոպական միության երկրները եւ Ճապոնիան պետք է քայլեր ձեռնարկեն:

Սննդամթերքի գների բարձրացման հետեւանքով ավելի սրված աղքատության, միլիոնավոր մարդկանց թերսնման խնդիրը լուծելու համար ՀԲ-ն առաջարկում է պարենային օգնությունից անցնել դրամային կամ վաուչերային օգնության, որը կնպաստի տեղական սննդամթերքի շուկաների առաջացմանը եւ գյուղմթերքների արտադրության ընդլայնմանը: Դրանից բացի, կարեւորելով աղքատներին օգնելու հրատապ քայլերը, որպես օրինակ են բերվում նրանց համար տարբեր երկրներում իրականացվող ծրագրերը: Օրինակ՝ Բրազիլիայում եւ Բութանում բնակչության խոցելի խմբերի համար իրականացվում են անվճար սննդի տրամադրման ծրագրեր: Ուգանդայում եւ Կամբոջայում հասարակական աշխատանքների, ճանապարհների նորոգման եւ այլ աշխատանքների դիմաց վճարվում է սննդամթերքով: Եգիպտոսում եւ Եթովպիայում այն ընտանիքներին, որոնք միջոցներ են ձեռնարկում իրենց ընտանիքների բարեկեցությունը բարձրացնելու համար, օրինակ՝ երեխաներին դպրոց են ուղարկում, նպաստներ են տրամադրում:

Ռոբերտ Զելլիկի հայտարարության մեջ նշվում է, որ Համաշխարհային բանկը մտադիր է գրեթե երկու անգամ ավելացնել՝ 450 մլն դոլարից 800 մլն դոլարի հասցնելով գյուղատնտեսության վարկավորման ծավալները, ինչպես նաեւ օգնել ֆերմերային տնտեսություններին կառավարելու ռիսկերը, այդ թվում՝ եղանակի հետ կապված: Նրա հավաստմամբ, գյուղատնտեսության մեջ եկամուտների բարձրացումը երեք անգամ ավելի արդյունավետ է աղքատության հաղթահարման գործում, քան տնտեսության այլ հատվածներում: Դրան նպաստում է այն, որ աղքատների 75 տոկոսն ապրում է գյուղական բնակավայրերում եւ զբաղված է գյուղատնտեսության մեջ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Արաբական լիգայի միջնորդական առաքելություն Բեյրութում

Հրադադար Լիբանանում

Սաուդյան Արաբիայի եւ Եգիպտոսի նախաձեռնությամբ Կահիրեում կիրակի օրն անցկացվել է Արաբական լիգայի արտակարգ նիստ, որի մասնակիցները հանդես են եկել «Լիբանանում բռնություններին անհապաղ վերջ դնելու» կոչով:

Արաբական լիգայի պետությունների արտգործնախարարները նիստում որոշել են անմիջապես Բեյրութ գործուղել միջնորդական պատվիրակություն: Վերջինս գլխավորում են լիգայի գլխավոր քարտուղար Ամր Մուսան եւ Քաթարի վարչապետը: Միջնորդական առաքելության նպատակն է Լիբանանում վերջ դնել անցյալ շաբաթ «Հզբոլլահ» արմատական շարժման եւ կառավարական ուժերի միջեւ ծագած հակամարտությանը: Ֆրանսմամուլի տվյալներով, զինված բախումների ընթացքում Բեյրութում արդեն զոհվել են 38 եւ վիրավորվել 7 տասնյակ անձինք:

Կահիրեի նիստի մասնակիցները նաեւ կոչ են արել Լիբանանի բանակային ուժերն օգտագործել հակամարտ կողմերին անջատելու համար, ինչպես նաեւ կիրառել իրավիճակի կարգավորման նպատակով հունվարին Արաբական լիգայի ներկայացրած ծրագիրը:

«Ֆիգարո» թերթը մանրամասնում է, որ միաձայն ընդունված այդ ծրագիրը նախատեսում է Լիբանանի նախագահի անհապաղ ընտրություն, ազգային միասնության կառավարության ձեւավորում, ընտրական օրենքի փոփոխում մինչեւ եկող տարվա օրենսդրական ընտրությունների անցկացումը:

«Հզբոլլահ» շարժումը, սակայն, պահանջում է, որ ծրագրի վերջին երկու կետերն իրականացվեն նախագահի ընտրությունից առաջ:

Ի դեպ, Կահիրեի հանդիպմանը չէր մասնակցում Սիրիայի արտգործնախարարը, որի երկիրը հսկայորեն աջակցում է «Հզբոլլահ» շարժմանը:

Լիբանանում նոր քաղաքացիական պատերազմը կանխելու մտահոգությամբ Եգիպտոսը եւ Սաուդյան Արաբիան մատնանշում են տարածաշրջանում Իրանի ազդեցության աճը:

«Չի կարելի թույլ տալ, որ Իրանի պաշտպանությունը վայելող որեւէ կուսակցություն վերահսկողության տակ առնի Լիբանանը», մասնավոր զրույցի ժամանակ ընդգծել է եգիպտացի դիվանագետներից մեկը:

Ըստ այդ եգիպտացու, Սաուդյան Արաբիայի եւ առհասարակ սուննի արաբական երկրների կառավարությունների երկյուղներին, այդ երկրների ժողովուրդները բարձր են գնահատում «Հզբոլլահի» դերը 2006 թ. իսրայել-լիբանանյան պատերազմի ժամանակ: Այդ պատերազմում իսրայելական բանակի հարձակումը հետ մղած «Հզբոլլահ» շարժման եւ դրա առաջնորդ Հասան Նասրալլահի վարկանիշն արաբների մեջ շատ բարձր է:

Ինչ վերաբերում է «Հզբոլլահի» հեռահաղորդակցական ցանցի պատճառով անցյալ շաբաթ ծագած Լիբանանի կառավարություն-«Հզբոլլահ» հակամարտությանը (որին «Ազգը» անդրադարձել է), այստեղ եւս առկա են իրարամերժ տեսակետներ: «Հզբոլլահի» կարծիքով, Լիբանանի արեւմտամետ կառավարությունը ծառայում է ԱՄՆ-ի եւ Իսրայելի շահերին, մինչդեռ սուննի արաբական պետությունները մտահոգ են տարածաշրջանում «Հզբոլլահի» եւ Իրանի ազդեցության աճից: «Ներկա իրավիճակը բնութագրվում է տարածաշրջանում ամերիկա-իսրայելական գերիշխանության ծրագրին կամ ընդդիմացողների եւ դրան ենթարկվողների առճակատմամբ», հայտարարում է եգիպտացի լրագրող Ֆարիդա Շուբաշին:

Վերջին տեղեկությունների համաձայն, Լիբանանի բանակը վերահսկողության տակ է առել Շուֆի լեռներում մի շարք գյուղեր, որտեղ կառավարամետ դրուզները կռվում էին «Հզբոլլահի» զինյալների դեմ: BBC-ն հաղորդում է, որ բանակի մուտքից հետո այդ տարածքում հրադադար է հայտարարվել:

Կառավարական զորքերը դիրքեր են գրավել նաեւ Տրիպոլի քաղաքի շրջանում: Մայրաքաղաք Բեյրութը եւս երեկ հետմիջօրեին բանակի վերահսկողության տակ էր, քաղաքում անդորր էր: Սակայն «Հզբոլլահի» ձեռքին էին մնում մի շարք տրանսպորտային հանգույցներ, այդ թվում՝ Բեյրութի միջազգային օդանավակայանը, որը փակ է:

ԲԵԼԳՐԱԴ

Սերբիայի ընտրություններում հաղթեցին եվրոպամետ ուժերը

Սերբիայում կիրակի օրն անցկացված խորհրդարանական ընտրություններում հաղթանակի են հասել նախագահ Բորիս Տադիչի արեւմտամետ Դեմոկրատական կուսակցության թեկնածուները: Նախնական տվյալներով, Տադիչի կողմնակիցները ստացել են բոլոր քվեների 39 տոկոսը:

Ռուսաստանի հետ կապերի ամրապնդման կողմնակից Արմատական կուսակցությունը ստացել է քվեների 29 տոկոսը: Ընտրություններին մասնակցել է ձայնի իրավունք ունեցողների 60 տոկոսը: BBC-ն հաղորդում է, որ քվեարկությանը մասնակցել են նաեւ Կոսովոյի սերբերը, չնայած Սերբիայից անջատված այդ երկրամասի կառավարության դժգոհությանը:

Նախագահ Տադիչի կողմնակիցներն ապագա խորհրդարանում կունենան 250 տեղից 103-ը: Բայց դա բավարար չէ մեծամասնություն կազմելու համար, եւ Դեմոկրատական կուսակցությունը ստիպված է դաշնակիցներ փնտրել:

Ենթադրվում է, որ ընդդիմադիր ուժերը եւս կկազմեն դաշինք, որը թույլ կտա դիմակայել նախագահ Տադիչի դաշինքին:

Սերբիայում փաստորեն հաղթեցին եվրոմիության հետ մերձենալու կողմնակիցները: Որոշ վերլուծաբաններ նույնիսկ պնդում են, թե սերբերը Կոսովոն փոխանակեցին եվրոմիության հետ:

Օբաման առաջատար դարձավ գերպատգամավորների թվով

Նախագահության դեմոկրատ թեկնածու, Իլինոյսի սենատոր Բարաք Օբաման իր կուսակցից եւ մրցակցից, Նյու Յորքի սենատոր Հիլարի Քլինթոնի նկատմամբ առաջին անգամ առավելության է հասել իրեն պաշտպանող դեմոկրատ գերպատգամավորների թվով: Խոսքը այն 800 դեմոկրատ պատգամավորների մասին է, որոնք ընտրության ազատություն ունեն Դեմոկրատական կուսակցության նախընտրական համագումարի ընթացքում:

Ինչ վերաբերում է դեմոկրատ պատգամավորներին, դեմոկրատ երկու թեկնածուներից որեւէ մեկը պարտավոր է նախագահության միասնական թեկնածու դառնալու համար ստանալ 2025 ձայն: Այս առումով Օբաման վաղուց առաջատար է եւ իր օգտին արդեն ապահովել է 1842 ձայն, մինչդեռ Հիլարի Քլինթոնն ունի 1692 ձայն:

Ֆրանսմամուլը հաղորդում է, որ 800 գերպատգամավորներից 275-ը կողմնորոշվել են հօգուտ Օբամայի: Այդ թիվով, նա առաջ անցավ Քլինթոնից, որին պաշտպանող գերպատգամավորների թիվը 271,5 է (այդ կեսը արտերկրի ներկայացուցիչն է):

Ի դեպ, նախընտրական արշավի սկզբում Քլինթոնն ուներ 169 ձայն՝ Օբամայի 63-ի դիմաց: «Ֆիգարո» թերթը մանրամասնում է, որ վերջերս չկողմնորոշված 12 գերպատգամավորներ անցել են Օբամայի կողմը, մինչդեռ Քլինթոնի ձայները չեն ավելացել:

Սպասվում է, որ մոտ օրերս Օբաման կստանա նոր ձայներ: Մինչ օրս չկողմնորոշված են մնում 250 գերպատգամավորներ:

Առաջատար դարձած Օբաման արդեն ենթակա է դարձել հանրապետականների սուր գրոհներին: Նախագահական մրցավազքից դուրս եկած Միթ Ռոմնին, որը ներկայումս հանրապետականների միակ թեկնածուի Ջոն Մաքքեյնի խոսնակն է, հայտարարել է, թե Օբաման բավարար կենսափորձ չունի օրենսդրական աշխատանքի կամ արտադրության կառավարման ասպարեզում, ուստի չի կարող երկիր կառավարել:

Իսկ Մաքքեյնն այնտեղ է հասել, որ Օբամային անվանել է «Համաս» շարժման թեկնածու»: Ի պատասխան՝ Օբաման ասել է, որ Արիզոնայի սենատոր Մաքքեյնը ըստ երեւույթին «կորցնում է իր կողմնորոշիչները»: Հանրապետականները դա ընկալել են որպես 71-ամյա Մաքքեյնի տարիքին վերաբերող ակնարկություն:

Չավեսը Մերկելին համարում է Հիտլերի ժառանգորդ

Վենեսուելայի նախագահ Ուգո Չավեսը Գերմանիայի կանցլեր Անգելա Մերկելին անվանել է «Հիտլերի քաղաքական ժառանգորդ»: Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ վենեսուելացի ղեկավարն այդպես է արձագանքել Չավեսից հեռու մնալու կոչին, որով Մերկելն օրերս դիմել էր լատինաամերիկյան պետությունների ղեկավարներին:

Չավեսը նշյալ հայտարարությունն արել է բանակային սպաների, նախարարների եւ կառավարության պաշտոնյաների ներկայությամբ, ընդգծում է Ռոյթերը:

Ավելի վաղ ՄԱԿ-ի ժողովում Չավեսը ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշին անվանել էր «ստախոս», «բռնակալ» եւ «սատանա»: Բացի դրանից, հեռուստաեթերում նա Բուշին բնութագրել էր «հարբեցող» եւ «էշ» բառերով, իսկ մամուլի ասուլիսներից մեկի ժամանակ առաջարկել էր Բուշին ուղարկել խենթանոց:

Վենեսուելայի նախագահը ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսին սովորաբար դիմում է. «Ինձ մի խանգարիր, աղջնակ» բառերով, իսկ ԱՄՆ պետդեպարտամենտի աշխատակիցներին ասում է. «Կորե՛ք, գրինգոներ»:

Ճշտում. նաեւ մի նկարի ուշագրավ պատմություն

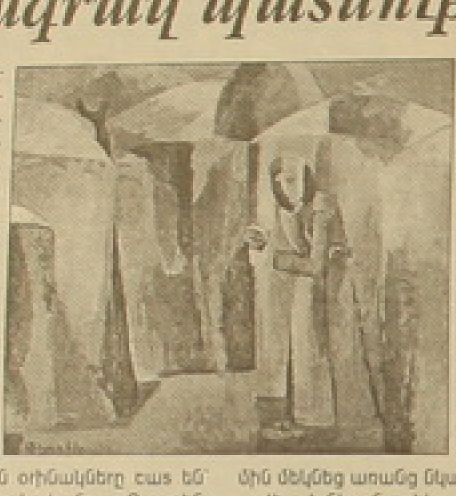

«Ազգ. Մշակույթ-Հավելված»-ի մայիսի 10-ի համարում հրապարակված տեսական գործից Անդրանիկ Սանուկյանի արվեստի նկատմամբ սիրո եւ հոգածության ու անհատական նկարներ ունենալու՝ նկարահավաքչության նախասիրությունների մասին զույգն ակտիվ արձագանք ունեցավ ընթերցողական շրջանակում: Ամբողջ աշխարհում տարածված է արվեստի գործերով սեփական թանգարանների միջոցով նպաստել նաեւ ալյալ ժողովրդի ու մշակույթի հարստացմանը եւ զարգացմանը: Նման օրինակները շատ են՝ պիտես են ստեղծվել «Տրետյակովյան», «Գյուլբենկյան» թանգարանները, Նյու Յորքի «Ուիթնի» թանգարանը (այստեղ է պահպանվում Անդրանիկ Սանուկյանի եղբայր Արշիլ Գորկու «Նկարիչը եւ իր մայրը» կտավը), կամ հիշենք Փարիզի «Հայկական թանգարանը» եւ ուրիշներ:

Անդրանիկ Սանուկյանի հավաքածուից պատկանող Մինաս Ավետիսյանի «Ճրագով կինը» աշխատանքի փոխարեն վերոնշյալ հոդվածում թյուրիմացաբար ներկայացվել էր Մինաս Ավետիսյանի՝ Երեւանի ժամանակակից արվեստի թանգարանում ցուցադրվող «Լավաշ են թխում» նկարը:

Արվեստաբան Շահեն Խաչատրյանը վերջերս լույս տեսած «Թանգարանի զինվորը» գրում անդրադառնում է «Ճրագով կինը» նկարին եւ դրա հետ կապված մի ուշագրավ պատմություն ներկայացնում: Այդպիսի պատմություններով հարուստ են թանգարաններում հանգրվանած շատ նկարներ: Մինաս Ավետիսյանի «Ճրագով կինը» նկարի մասին ահա թե ինչ պատմեց Շահեն Խաչատրյանը. «1971-ին Ամերիկայից Երեւան եկած տիկին Սիմին եղբոր մոտ տեսնելով Մինասի կտավներից, հոնն էլ է ցանկացել ունենալ: Նրա առաջարկը հայտնեցի Մինասին, եւ երեկոյան եղանք նրա արվեստանոցում: Սիմին ուզեց գնել պատրազմական օրերի հուշերից ծնված «Ճրագով կինը» նկարը: Այդ տարիներին Մինասն իր աշխատանքները վաճառում էր ամենից շատը՝ 200 ռուբլով: Եվ... Սիմին առանց մտածելու համաձայնեց վճարել 2000 ռուբլի:

Օդանավակայանի մաքսային կետից որոշ խորհրդատու հաճախ հրավիրում էին թանգարանի աշխատողների, երբեմն էլ՝ ինձ: Լավ նկար դուրս տանելու համար պահանջվում էր մշակույթի նախարարության թույլտվությունը: Այդ օրը ես էի ներկա մաքսատանը... Մինասի անունն արդեն ռուսի երաշխիք էր, եւ համապատասխան զույգում պահանջվեց: Հարեւան սենյակի խոսակցությունները լսվում էին, բայց ինչ-որ մի տեղ սրտովս չէր, որ նման մի գործ դուրս գար Հայաստանից: Սիմին մեկնեց առանց նկարի:

Վերցրի նկարն ու եկա Մինասի մոտ: Լսելով տեղի ունեցածի մասին՝ նկարիչը զարմացած ասաց. «Հիմա ինչ պիտի անենք: Սիմի փողի կեսն արդեն բաժանել եմ»: Ես գիտեի, որ Մինասի մոտ երբ փող էր հայտնվում, կարիքավոր ընկերներին էր օգնում: «Ոչինչ, հանգստացի նրան, Սիմին մյուս տարի էլ է Երեւան գալու, նրան ավելի փոքր նկար կնվիրես»:

Տարիներ անց, Մինասի մահից հետո Ջաջուռում հիմնվեց նրա տուն-թանգարանը. «Ճրագով կինը» ցուցադրվում էր այնտեղ: 1988-ի երկրաշարժից, պարեբախտաբար, այդ գործը չտուժեց: Թանգարանի ցուցանմուշային կիսափուլ պատերի միջով նկարը դուրս բերեցինք եւ փոխադրելով Երեւան, հանձնեցինք պահպանության՝ Ազգային պատկերասրահ: Հետագայում Մինասի ընտանիքը սեփական եղավ վաճառել նկարը: Ես հանգստացա, որ նկարը երկրից դուրս չէր եկել, այն ձեռք էր բերել երեւանցի մի նկարահավաք: Այդ մարդն Անդրանիկ Սանուկյանն էր: Նրա հավաքածուից մի նկար տեսանք անցած տարի Ազգային պատկերասրահում կազմակերպված Բաշինջաղյանի 150-ամյակին նվիրված ցուցահանդեսում: Չեմ կասկածում, որ Մինասի ծննդյան 80-ամյակին նույնպես տեսնելու ենք «Ճրագով կինը» կտավը:

Նկարներ ունենալը, անկասկած, դրամական հարստությունից ավելին է, իսկ այդ նկարներով թանգարան ստեղծելը եւ հարազատ ժողովրդի մշակույթը հարստացնելը խիստ բեղմնավորություն է»:

[illegible]

Ռոբերտ Ասատրյան. «Սունդուկյանցիներն եկան ու զրավեցին մեր թատրոնը»

Երբ Գ. Սունդուկյանի անվան մայր թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար, գլխավոր ռեժիսոր, ՀՀ ժողովրդական արտիստ **Վահե Շահվերդյանը** լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ տեղեկացրեց, թե ինչ հաջողություններ են ունեցել սունդուկյանցիները Թբիլիսիի Շ. Ռուսթավելու անվան թատրոնի բեմում՝ ներկայացնելով Շիրվանզադեի «Պատվի համար» դրաման: Սունդուկյանցիները հրաշալի ներկայացրին այդ բարդ ու դժվարին գործը, որը 100 տարի առաջ, ճիշտ այդ օրը վրացերեն լեզվով բեմադրվել էր Ռուսթավելու թատ-

Ձախից աջ՝ Անդրեյ Ենուկիձե, Վահե Շահվերդյան, Ալեքսանդր Վասիձավելիձե

րոնում: Սունդուկյանի բեմում 1939-ին «Պատվի համար»-ը բեմադրել է անվանի բեմադրիչ, ԽՍՀՄ ժող. արտիստ Վարդան Աճեմյանը: Եվ ահա, երկար ընդմիջումից հետո, գրողի հոբելյանի առիթով, Վահե Շահվերդյանը անդրադարձավ «Պատվի համարին»՝ նորովի մոտեցմամբ ու երիտասարդ դերասանական կազմով:

«Ազգը» անդրադարձել է մեծանուն գրող եւ փիլիսոփա Շիրվանզադեի ծննդյան150-ամյակի առիթով սունդուկյանցիների հյուրախաղերին եւ այժմ մեր ընթերցողներին ենք ներկայացնում «Պատվի համար» ներկայացումից հետո հնչած գնահատականները: Թբիլիսիի Գրիբոյեդովի եւ «Ազատ թատրոնի» գեղ. ղեկավար **Ալեքսանդր Վասիձավելիձեն** նշեց. «Հիանալի ներկայացում է: Չնայած որ Վահե Շահվերդյանին վաղուց ճանաչում եմ, նրա բեմադրությունները տեսել եմ Չեխովի անվան եւ Տրամիզոնի փառատոներում, սակայն Շիրվանզադեի «Պատվի համար» դրաման, ըստ իս, նրա գլուխգործոցներից է եւ հատկապես ուզում եմ նշել, որ նա մեծագույն ռեժիսոր է»:

Գրիբոյեդովի եւ Ռուսթավելու թատրոնների ռեժիսոր **Անդրեյ Ենուկիձեն** էլ ասաց. «Այս ներկայացումը շատ լուրջ ու բարդ գործ է: Այսօր մենք ականատես եղանք, թե ինչպես է հանդիսատեսին մատուցվում սոցիալական դրաման, ինչ ռեժիսորական հնարներով ու մոտեցումներով: Այս ներկայացումը դիտելուց հետո մեկ անգամ եւս համոզվեցինք, որ Հայաստանի Սունդուկյանի թատրոնը նախկին խորհրդային երկրների շրջանում համարվում է լավագույններից մեկը՝ իր նորամուծություններով, համարձակությամբ, բարձր ճաշակով»: Վրաստանի ԹԳՄ նախագահ **Գիգա Լորդկիփանիձեն** այնքան էր հավանել ներկայացումը, որ ասաց. «Ես պարզապես բառեր չեմ գտնում ասելու, թե ինչ մեծ բավականություն ստացա նման գեղագիտական բարձր ճաշակով բեմադրված գործից: Դերասանական նման անսամբլ, իրենց գործի գիտակներ, ես պարզապես պետք է ասեմ՝ բրավո սունդուկյանցիներ, բրավո հայկական թատրոն»:

Վրաստանում ՀՀ դեսպան **Հրաչ Սիլվանյանը** շնորհավորելով սունդուկյանցիներին, նշեց. «Ես համոզված եմ, որ այս ներկայացումը երեւույթ կլինի Վրաստանի մշակութային կյանքում եւ երկու երկրների միջեւ համագործակցությունը էլ ավելի դրսին կդառնա»:

Իսկ հյուրընկալ Ռուսթավելու թատրոնի գեղ. ղեկավար **Ռոբերտ Ստուրուան** այսպես արտահայտվեց. «Ես ուրախ եմ, որ ամբողջ աշխարհով մեկ սփռված հայերը պահպանել են իրենց դարավոր մշակույթը: Դրա վառ ապացույցը այս հաջողված ներկայացումն էր, որն իր ուրույն լուծումներով, ժամանակակից հնչեղությամբ մեզ ներկայացվեց: Գլխավոր դերակատարները այնպես կարողացան իրենց ուսերին տանել գործի ողջ ծանրությունն ու պատկով դուրս գալ, որ մեզ՝ արվեստագետներիս պարզապես հիացրեց: Երբեք որեւէ ներկայացումից հետո մեր բեմի դերասաններին այդքան երկար չեն ծափահարել: Սունդուկյանցիները արժանացան այդ փառքին՝ 20 րոպե հոտնկայս ծափահարություններ ու ես հպարտ ասում եմ՝ դուք եկաք ու զրավեցիք մեր թատրոնը, շնորհավորում եմ բոլորիդ»:

Ահա այսպես էին գնահատում սունդուկյանցիներին Թբիլիսիում թե՛ բեմում եւ թե՛ պաշտոնական ընդունելությունների ժամանակ:

[illegible]
Թբիլիսի-Երեւան

Նրանք գնում էին ապրելու

Շուշիի ազատագրման 16-րդ տարելիցի կապակցությամբ Ալյան համայնքի քաղաքապետարանի հովանավորությամբ վերջերս լույս տեսավ Խաչատուր Մելքումյանի եւ Սարինե Մինասյանի «Նրանք գնում էին ապրելու» գիրքը, որն անդրադառնում է Արցախյան պատերազմում զոհված ազատամարտիկների եւ զինծառայողների ռազմական ուղուն: Անձնավորները գրվել են ազատամարտիկների հարազատների ու ժեէրիմների հուշերի եւ պատմությունների հիման վրա: Հեղինակների վկայությամբ նահատակներից շատերի ռազմական կենսագրությանը նվիրված որեւէ հոդված կամ ակնարկ չկար: Գրքի շնորհիվ մոռացությունից փրկվում են այդ ազատամարտիկների կատարած սխրանքները: Բացի այդ հեղինակները նպատակ ունեն խաչ հայորդիների անցած ռազմական ճանապարհի շնորհիվ երիտասարդության մեջ արթնացնել հայրենասիրական զգացումներ եւ հաղթական ոգի:

Հ. Հ.

Դահլիճները խմբերգային արվեստը

Ապրիլի 11-ին մեկնարկած «Երգող Հայաստան» մանկապատանեկան երգչախմբերի երրորդ հանրապետական մրցույթը եզրափակվեց մայիսի 11-ին «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում, որտեղ մրցանակակիրներին հանձնեցին դրամական պարգեւներ եւ դիպլոմներ: Այնուհետեւ հանրապետության լավագույն մանկապատանեկան երգչախմբերը կատարեցին Ռոբերտ Ամիրխանյանի, Սայաթ-Նովայի, Ռոբերտ Պետրոսյանի ստեղծագործությունները: «Երգող Հայաստան» երգչախմբային արվեստի 3-րդ մանկապատանեկան հանրապետական փառատոնին մասնակցել են Հայաստանի, Արցախի եւ Ջավախքի հանրակրթական, երաժշտական ու արվեստի դպրոցների ավելի քան 120 մանկապատանեկան երգչախմբեր:

Ժյուրիի նախագահ **Դավիթ Ղազարյանը** նշում է, որ նախորդ տարիների համեմատությամբ զգացվում է առաջխաղացում, ինչը նաեւ ուրախ է արտահոսվում: «Մեր ժողովուրդն ունեցել է երգչախմբով երգելու սովորույթ եւ այսօր պետք է ոչ միայն պահպանել, այլեւ զարգացնել այդ ավանդույթը: Հուսալի միջոց է, որ պետք է պատանիներն իրենց զգան ամբողջության մաս», հավելեց Դավիթ Ղազարյանը: «Այս մրցույթներն ունեն խրախուսական բնույթ: Սանդղակը բարձրացնելուն զուգահեռ անենք ինչ անում ենք, որ այս դաշտում ակտիվություն առաջանա: Միայն երգելով ու մրցույթներ կազմակերպելով անհնար է հասնել լիակատար արդյունքի: Մարդիկ պետք է հասկանան, որ միասնական երգելը հրաշք է: Սա սկիզբն է այն վերջի, որ մի օր պետք է ազգովին երգենք», նկատեց **Տիգրան Հեքեքյանը**:

«Շատ լավ ժամանակ անցկացրինք: Մրցակցություն չկար: Բոլորս էլ հավասար ենք: Եկել էինք ժպտալով երգելու եւ ապացուցելու, որ մենք սիրում ենք մեր հայրենիքը: Հեռանում ենք լավ տպավորություններով եւ հաջորդ տարի կրկին հանդիպելու ակնկալիքով», անկեղծացան Կոտայքի մարզի Նոր Հաճըն քաղաքի քաղաքապետարանի արվեստի դպրոցի սաները, որոնք մրցույթ-փառատոնի ժամանակ կատարել են Ռոբերտ Պետրոսյանի «Հայաստան» ստեղծագործությունը՝ արժանանալով 3-րդ մրցանակին:

[illegible]

«Ազգային պատկերասրահ» միջազգային փառատոնը շարունակվում է

Հայաստանի ազգային պատկերասրահի Ռուբենյանների սրահում շարունակվում է «Ազգային պատկերասրահ» միջազգային երաժշտական չորրորդ փառատոնը: Մայիսի 11-ին կայացած հրաշալի համերգը նվիրված էր Հայկական երաժշտական համաժողովին (ՀԵՀ): Համերգային ծրագրում ընդգրկված էին հայ ժամանակակից կոմպոզիտորների ստեղծագործություններ, որոնք ներկայացրեցին «Լինոս» լարային քառյակը, Նարեկացի կամերային երաժշտական նվագախումբը (գեղ. ղեկ. Արամ Թալալյան): ՀԵՀ-ը նոր ժամանակների եւ նոր տեսակի հասարակական-մշակութային կազմակերպություն է, որը հիմնադրվել է 1996-ին կոմպոզիտորներ Լեւոն Չաուշյանի, Երվանդ Երկանյանի, Ռուբեն Սարգսյանի, Վահրամ Բաբայանի, Մարտին Վարդազարյանի եւ երաժշտագետ Մարգարիտ Ռուխկյանի ջանքերով: Ավելի ուշ կազմակերպությանը միացան ջութակահար եւ դիրիժոր Վիկտոր Խաչատրյանը եւ դաշնակահարուհի Անահիտ Ներսիսյանը, կոմպոզիտորներ Կոնստանտին Պետրոսյանը, Դավիթ Սաֆրյանը եւ Արմենուհի Կարապետյանը: ՀԵՀ-ն իր գլխավոր խնդիրն է համարում ժամանակակից հայ երաժշտության տարածումն ու զարգացումը, ընդհատված կապերի վերականգնումն ու համագործակցումը: ՀԵՀ-ի եւ նրա նախագահ Լեւոն Չաուշյանի հովանավորությամբ եւ կազմակերպությամբ անցկացվել են մի շարք փառատոներ եւ մրցույթներ երիտասարդ կոմպոզիտորների եւ կատարողների համար:

Ա. Ա.

Անպարտելի Killer Queen-ի 21-րդ հաղթանակը

Ընդամենը 113 վայրկյան ռինգում

Նրանք, ովքեր բաբախ՝ մայիսի 10-ի երեկոյան մտադրվել էին հետեւել Սյուզի Քենթիկյան-Մերի Օրթեգա մրցամարտին եւ հեռուստացույցը մի փոքր ուշ միացրին, բաց թողեցին խաղը դիտելու հնարավորությունը: Մրցամարտն ավարտվեց սկսվելուց 1 րոպե 53 վայրկյան հետո, ինչպես գերմանական մամուլը ծեսակերպեց՝ կայծակնային արագությամբ, իսկ այդ ընթացքում Սյուզին երկու անգամ հարված էր հասցրել մրցակցին, տապալել գետին ու ինչպես Pro Sieben-ի մեկնաբան Մաքիաս Պրոյսն ասաց՝ ապացուցել, որ բռնցքամարտում առաջինն է:

Օրթեգան, անկասկած, ԱՄՆ-ից Գերմանիա իր թռիչքն ուրիշ տեսակ էր ծրագրել: Սյուզին, որ իր ասելով սկզբնական պարտություն էր Մոսկվային մեծամասնության մարզամաքառերից մեկում, մրցելույթի առաջին վայրկյաններից հարվածների այնպես կենտրոնացած տարափ տեղաց, որ դժվար թե ռինգում որեւէ մեկն ի վիճակի լիներ նրա գործողությունները վերլուծելու, որանք էլ մրցապայքարից առաջ 27-ամյա ամերիկուհու մասին ասվում էր, թե նա ուժեղ տոմաչափի մարզիկ է:

Գերմանական լրատվական հեռուստահաղորդը հակիրճ արձանագրեց այն, ինչ մայիսի 10-ին ԳԴՀ բռնցքամարտի պատմության մեջ տպվեց՝ թեթեւ քաշայինների աշխարհի 20-ամյա չեմպիոնուհին պաշտպանեց իր WBA գոտին 6-րդ, իսկ WIBF գոտին՝ 2-րդ անգամ: Killer Queen մականունը կրող Սյուզի Քենթիկյանն անպարտելի է՝ 21 մրցելույթ, 21 հաղթանակ, որից 16-ը՝ նոկաուտով: Պրոֆեսիոնալ ռինգում 41 մրցամարտից 29-ը հաղթանակով ավարտած 27-ամյա Մերի Օրթեգան 5-րդ պարտությունը կրեց:

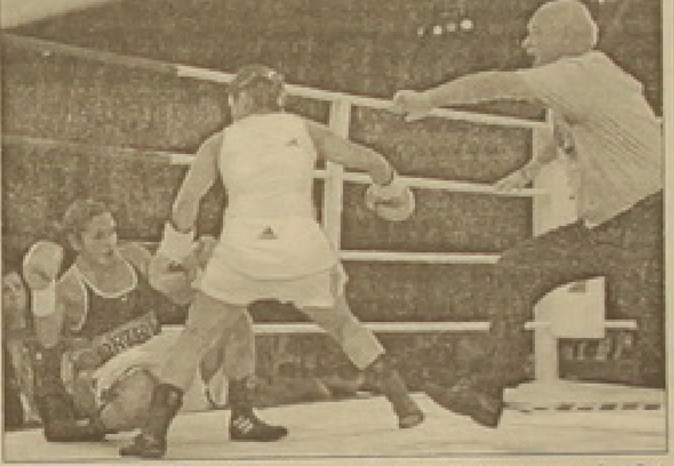

Բայց դառնանք Համբ-Ջասլեի Բրանդբերգի մարզասրահ, ուր բռնցքամարտի 2500 երկրպագուների համար մայիսի 10-ը թեթեւ կարճ, սակայն դիտարժան երեկո եղավ, մեկնաբանների համար՝ անակնկալ. ծանր մրցապայքար էին կանխատեսել, իսկ Սյուզին նրանց, ինչպես ասում են, աշխատելու հնարավորությունից զրկեց:

Շոուն մեկնաբանում էր նաեւ Գերմանիայի բռնցքամարտի լեգենդ դարձած Ռեգինա Հալմիխը, ով նկատել սկեց, թե մարզամաքառում պարտությունը երբեք ավելի դժվար է եղել, քան բուն պայքարը: «Ես էլ չգիտեի, որ այսպիսի ընթացք կունենա: Գիտեի, թե միավորներով պիտի հաղթեր, բայց ուզեցի դիպուկ հարված հասցնել եւ այդպես եղավ...», մրցապայքարի ավարտին ուղիղ եթերում խոստովանեց Սյուզի Քենթիկյանը: Հալմիխի այն հարցին էլ, թե խաղից հետո ինչպես է հանգստանալու, ապա ժամանակն ինչպես է տնօրինելու, Adidas-ի սպիտակ կարճ փեշով իր կանացիությունն ընդգծող բռնցքամարտի թագուհին ասաց. «Նախ կարգին պիտի ուտեմ, բայց այնպես, որ չգիրանամ, հետո իհարկե՝ խանութ՝ գնումների»:

Հեռուստաէկրանից նորից լսեց՝ Սյուզին հիշեցնում է Մայք Թայսոնին, իսկ «Բիլդը» վերնագրեց. «Killer-K.o! Սյուզին մնում է բռնցքամարտի մեր թագուհին»՝ իրազեկելով, թե հնարիչ հաշվարկել են այս խաղի հաղթանակից հետո 50 000 եվրո ստացավ: «Նախ՝ ոչ թե 50 000, այլ 45, մեզ հետ հեռախոսազրույցում ճշտեց Սյուզիի եղբայրը՝ Միխայել Քենթիկյանը: Նրա ասելով՝ գումարի 30 տոկոսն է տրվում Սյուզիին, 35 տոկոսը՝ մենեջերին, իսկ մնացածը՝ հարկային տարբեր գանձումներն են:

ՌՈՒԶԱՆՆԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ,
Գերմանիա

Մասան կրկին լավագույնն է Թուրքիայում

«Ֆեներբահչե» ակումբի ավագը, բրազիլացի Ծելիտո Մասայի հաղթանակով ավարտվեց Թուրքիայի Գրան մրցաշարի խաղարկությունը: Նա Թուրքիայում արդեն 3-րդ տարին անընդմեջ հաջողության հասավ: Դա հնարավորություն տվեց Մասային ընդհանուր հաշվարկով 28 միավորով տեղ զբաղեցնել 2-րդ հորիզոնականում: Նույնքան միավոր ունի նաեւ «Մակլարենի» ներկայացուցիչ Լուիս Համիլտոնը, որն ընդամենը 3 վրկ.-ով հետ մնաց հաղթողից: Իսկ աշխարհի առաջնության առաջատար, ֆինն Կիմի Ռայկոնենը, որ 35 միավորով գլխավորում է աղյուսակը, բավարարվեց 3-րդ տեղով:

Յուրօրինակ նվաճման հասավ բրազիլացի մեկ այլ ավտոարշավորդ Ռուբենս Բարիկելլոն, որի համար Թուրքիայի Գրան պրիի խաղարկությունը 257-րդն էր: Դա ռեկորդային ցուցանիշ է: Բարիկելլոն Թուրքիայում ավարտական հասավ 14-րդը: Նա արդեն 12 տարի մասնակցում է «Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցարշավի աշխարհի առաջնությանը:

«Անկեղծ ասած, ինձ թվում է, թե կարծես ամեն ինչ երեկ սկսվեց: Առաջին մի քանի տարիներին, երբ համաչափ էի գալիս «Ջորդանում», մտածում էի, թե որքան դժվար է «Ֆորմուլա-1»-ում մրցելը: Չգիտեմ կհաջողվի՞ արդյոք մասնակցել Գրան պրիի 300 խաղարկության: Այդ մասին երազում եմ: Վերջին տարիների հայտնի հիմնախնդիրների պատճառով մրցումներին մասնակցելը դժվարացել է, սակայն մեր թիմը ճիշտ ուղու վրա է եւ համոզված եմ, որ «Հոնդան» կհասնի հաջողության», ասել է Ռուբենս Բարիկելլոն: Ներկայում «Հոնդան» «Կոնստրուկտորների գավաթի» խաղարկության նախավերջին՝ 8-րդ տեղում է, իսկ առաջատարը «Ֆերարին» է:

Հավելհարդար սահաղաշտում

Կանադայում ընթացող սահադաշտային հոկեյի աշխարհի առաջնությունում բարունակվում է պայքարը խաղի եզրափակիչի ուղեգրերի համար: «E» խմբում լավագույն խաղերն արդեն հայտնի է: Մեդալների համար պայքարը կշարունակեն Ռուսաստանի, Շվեդիայի, Չեխիայի եւ Շվեյցարիայի հավաքականները: Մնում է որոշել խմբում թիմերի զբաղված վերջնական տեղերը, ըստ որի էլ կորոշվեն քառորդ եզրափակիչի զույգերը:

«E» խմբում 10 միավորով առաջատարը Ռուսաստանի ընտրանին է: Ռուսները բավական դժվարությամբ կոտրեցին Բելառուսի հավաքականի դիմադրությունը (4-3): Այնուհետեւ նույնորմիսի համառ մրցապայքարում ռուս հոկեյիստները 3-2 հաշվով պարտության մատնեցին շվեդներին: Վերջիններս չեխերի հետ սկզբունքային մրցավեճում առավելության հասան 5-3 հաշվով: Իսկ մինչ այդ, չեխերը բավական դժվարությամբ պարտության էին մատնել բելառուսներին: Շվեյցարիայի հոկեյիստներն էլ հաղթեցին դանիացիներին (7-2): Չեխերը, շվեդներն ու շվեյցարացիները վաստակել են 9-ական միավոր:

«F» խմբում 12 միավորով աղյուսակը գլխավորում է Կանադայի հավաքականը: Կանադացիները հերթական հաղթանակը տոնեցին գերմանիայի ընտրանու նկատմամբ (10-1): Անհաշտ մրցապայքարով ու բազմահայտ կոպտությամբ աչքի ընկավ ԱՄՆ-Ֆինլանդիա հանդիպումը: 3-2 հաշվով հաղթանակ տարան ֆինները, որոնք 11 միավորով 2-րդ տեղում են: Իսկ խաղավերջը վերածվեց խելահեղ տուրուդմփոցի: Երբ հնչեց խաղի ավարտն ազդարարող ազդանշանը, ամերիկացիները հարձակվեցին ֆինն Յուսի Յոկինենի վրա: Բնականաբար, վերջինիս խաղընկերները նետվեցին պաշտպանելու նրան: Հասկացրես ակտիվ էր Բեյլու Մալեքին, որն արյունլվա էր արել Մալեքին: Ամերիկացիները 6 միավորով խմբում ընթանում են 3-րդ տեղում, իսկ 4-րդ տեղում 4 միավոր վաստակած Նորվեգիայի հավաքականն է: Վերջինս 1-4 հաշվով զիջեց լատվիացիներին:

Չեմպիոն 17-րդ անգամ

Վերջնագիծը հատեց Անգլիայի ֆուտբոլի առաջնությունը: Երկրորդ տարին անընդմեջ ուժեղագույնի տիտղոսը նվաճեց «Մանչեսթր Յունայթեդը»: Այնես Ֆերգյուսոնի սաները 17-րդ անգամ հռչակվեցին Անգլիայի չեմպիոններ: Ավարտական խաղում նրանք 2-0 հաշվով հաղթեցին «Վիգանին» եւ 2 միավորով գերազանցեցին «Չելսիին», որը «Բոլտոնի» հետ հանդիպումն ավարտեց ոչ-ոքի (1-1): Այդ խաղում «Չելսիի» կազմում գոլի հեղինակ դարձավ Անդրեյ Շեւչենկոն, իսկ «Բոլտոնը» հաշիվը հավասարեցրեց վերջին րոպեին:

Առաջնության լավագույն ռմբարկու ճանաչվեց «Մանչեսթր Յունայթեդի» պորտուգալացի կիսապաշտպան Քրիստիանու Ռոնալդուն, որը խփել է 31 գոլ: Նա 7 գնդակով առաջ անցավ մոտակա հետապնդողներ Ադեբայորից («Արսենալ») եւ Ֆերնանդո Տորեսից («Լիվերպուլ»): Յուրօրինակ նվաճման հասավ «Մանչեսթր Յունայթեդի» կիսապաշտպան Ռայան Գիգզը՝ դառնալով տասնակի չեմպիոն:

«Յունեսուսի» պատանիներին էլ հաղթեցին

Հայաստանի ֆուտբոլի պատանեկան հավաքականը Իտալիայում անցկացրած իր 3-րդ հանդիպումն էլ շահեց: Այս անգամ մեր պատանիների մրցակիցը «Յունեսուսի» երիտասարդական թիմն էր: Եվ կրկին գրանցվեց 4-1 հաշիվ: Արդեն 9-րդ րոպեին Նորայր Գյոզալյանը բացեց հաշիվը: 23-րդ րոպեին իտալացիները 11 մ հարվածով վերականգնեցին հավասարակշռությունը: Ընդմիջումից հետո Էդգար Մալախյանը, Գրիգոր Մովսիսյանն ու Հենրիխ Մխիթարյանը 3 անգամ գրավելով մրցակցի դարպասը, հաղթանակ պարգեւեցին Հայաստանի հավաքականին:

Այսպիսով, Իտալիայում մեր պատանիները բոլոր 3 խաղերում էլ հաղթեցին միեւնույն 4-1 հաշվով: Այդ արդյունքները հուսադրող են: Շուտով մեր հավաքականին լուրջ փորձություն է սպասվում Եվրոպայի առաջնության ելիտար փուլում, որն անցկացվելու է Երեւանում, մայիսի 22-27-ը: Մեր ֆուտբոլիստներին բաժին են ընկել շատ ուժեղ մրցակիցներ: Բավական է նշել պատանիների Եվրոպայի հառակի չեմպիոն խաղանաշիներին: Մյուս մրցակիցներն են Թուրքիայի եւ Ուկրաինայի ընտրանիները: Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչ փուլի ուղեգիր նվաճելու համար անհրաժեշտ է խմբում զբաղեցնել առաջին տեղը: Եզրափակիչ փուլը տեղի կունենա Չեխիայում, հուլիսին:

Արոնյանն էլ չկանգնեցրեց Իվանչուկի հաղթարշավը

Սոֆիայի շախմատի մրցաշարի 3-րդ եւ 4-րդ տուրերում Լեւոն Արոնյանը սեւերով խաղաղ դաշն կնքեց ադրբեջանցի Թեյմուր Ռաջաբովի եւ չին շախմատիստ Բու Քսյանգժիի հետ: Թոփալովը հաղթեց Չեռչարինովին, իսկ հաջորդ տուրում ոչ-ոքի խաղաց Ռաջաբովի հետ:

Երեկ կայացավ մրցաշարի 5-րդ տուրը: Արոնյանը սպիտակներով մրցեց ուկրաինացի գրոսմայստեր Վասիլի Իվանչուկի հետ, որը պարզապես գերազանց է հանդես գալիս Սոֆիայում: Նա 4 միավորով միանձնյա առաջատարն էր՝ հաջորդաբար հաղթելով Ռաջաբովին, Թոփալովին, Քսյանգժիին եւ Չեռչարինովին:

Արոնյանին էլ չհաջողվեց կանգնեցնել Իվանչուկի հաղթարշավը: 44-րդ քայլին հայ շախմատիստը հանձնվեց: Թոփալովը հաղթեց Քսյանգժիին, իսկ Չեռչարինովն Ռաջաբովի հետ պարտիան ավարտվեց ոչ-ոքի:

Այսպիսով, ավարտվեց մրցաշարի առաջին շրջանը: 5 միավորով աղյուսակը գլխավորում է Իվանչուկը: 3,5 միավոր ունի Թոփալովը, 2-ական՝ Չեռչարինովն ու Ռաջաբովը: Արոնյանի հաշվին գրանցված է 1,5 միավոր, իսկ աղյուսակը մեկ միավորով եզրափակում է Քսյանգժին: Երկրորդ շրջանի մեկնարկային տուրում վաղը կմրցեն Թոփալովն ու Արոնյանը, Քսյանգժին ու Չեռչարինովը, Իվանչուկն ու Ռաջաբովը:

Եվս մեկ օլիմպիական ուղեգիր

Հռոմում անցկացված հունահռոմեական ըմբշամարտի վարկանիշային նախավերջին մրցաշարում Ռոման Ամոյանը հաջող մրցելույթներ ունեցավ: Եվրոպայի այս տարվա փոխչեմպիոնը մինչեւ 55 կգ քաշայինների մրցավեճում գրավեց 3-րդ տեղն ու արժանացավ օլիմպիական ուղեգրի: Դա մեր հունահռոմեական ոճի ըմբիշների օլիմպիական 3-րդ ուղեգիրն էր: Հիշեցնենք, որ Բաքվում անցյալ տարի կայացած աշխարհի առաջնությունում օլիմպիական ուղեգրեր էին նվաճել Արման Ադիկյանը (60 կգ) եւ Յուրի Պատրիկեեւը (ծանր քաշ):

Մեր հունահռոմեական ոճի ըմբիշների համար օլիմպիական ուղեգիր նվաճելու վերջին հնարավորությունը Նովի Սադում մայիսի 21-ին մեկնարկող վարկանիշային մրցաշարն է: Այսօրվա դրությամբ Հայաստանի մարզիկներից 20-ն արդեն իրավունք են ստացել մասնակցելու Պեկինի ամառային 29-րդ օլիմպիադային:

Հարություն Մերդինյանը լավագույն արդյունքի հասավ

Լոզանում անցկացված սպորտային մարմնամարզության Եվրոպայի անհատական առաջնությունում մեծ հաջողության հասավ Հարություն Մերդինյանը: Հայ մարմնամարզիկը նախնական մրցումներում նժույգաքարերում գրավեց 7-րդ տեղը եւ իրավունք ստացավ շարունակելու պայքարը մեդալների համար: Եզրափակիչ փուլում նա զարգացրեց հաջողությունը եւ նժույգաքարերում գրավեց 5-րդ տեղը: Անկախացումից հետո դա Հայաստանի մարզիկների լավագույն արդյունքն է: Հիշեցնենք, որ ժամանակին Վահագն Ստեփանյանը ցույց է տվել 9-րդ արդյունքը:

Բացահայտ առավելությամբ

Եվրոպայի առաջնության «A» խմբի 3-րդ գոտու ընտրական մրցաշարում իր հերթական հանդիպումն անցկացրեց ռեգբիի Հայաստանի հավաքականը: Արարատի «Այգ» մարզաբազայի մարզադաշտում անցկացված խաղում հայ ռեգբիստները բացահայտ առավելության հասան Սերբիայի ընտրանու նկատմամբ՝ հաղթելով 25-0 հաշվով: Մինչ այդ, մեր ռեգբիստները նույն խմբում պարտության էին մատնել դանիացիներին: Մայիսի 24-ին մեր հավաքականը պատասխան հանդիպումը կանցկացնի Բելգրադում:

Արմեն Մինասյանն ՈՒԵՖԱ-ի պատվիրակ

Ինչպես տեղեկացանք ֆուտբոլի Հայաստանի ֆեդերացիայի մամուլի ծառայությունից, ՀՖՖ գործադիր տնօրեն Արմեն Մինասյանը նշանակվել է մայիսի 21-ին Մոսկվայում կայանալիք «Մանչեսթր Յունայթեդ»-«Չելսի» չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչ հանդիպման ՈՒԵՖԱ-ի պատվիրակ: Հայաստանի անկախացումից հետո սա առաջին դեպքն է, որ նման բարձր մակարդակի մրցաշարի եզրափակիչ հանդիպման պաշտոնական ներկայացուցիչը մեր հանրապետության պատվիրակն է լինելու:

Տեղը պահպանել չհաջողվեց

Երեւանում ավարտվեց թենիսի Դեյվիսի գավաթի եվրոաֆրիկյան գոտու 3-րդ ենթախմբի մրցաշարը: Ցավոք, Հայաստանի հավաքականին չհաջողվեց պահպանել տեղը ենթախմբում: Մեր թենիսիստները հաղթելով Գանայի հավաքականին, վերջին խաղում պարտվեցին էստոնացիներին եւ դուրս մնացին 3-րդ ենթախմբից: Հաջորդ տարի հայ թենիսիստները հանդես կգան Դեյվիսի գավաթի եվրոաֆրիկյան գոտու 4-րդ խմբում:

Էջը պատրաստեց ՍԵՐՈԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱՄՆ պետքարտուղարության միջանկյալ գնահատականը

ԱՄՆ պետքարտուղարությունը ամեն տարի անդրադառնում է իր գնահատականը՝ Հայաստանում թրաֆիքինգի դեմ տարվող աշխատանքների ուսումնասիրություններից հետո։ Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանության կայքից, պետքարտուղարությունը, մինչ Հայաստանի մասին տարեկան զեկույցը, տվել է միջանկյալ գնահատում թրաֆիքինգի դեմ տարվող աշխատանքի մասին, որը մեր ընթերցողներին ենք ներկայացնում առանց կրճատումների։

Մարդկանց թրաֆիքինգի մասին 2007-ի զեկույցի հրապարակումից ի վեր ՀՀ կառավարությունը նկատելի առաջընթաց է ունեցել մարդկանց թրաֆիքինգի դեմ պայքարի իր աշխատանքներում։ Հարկ է հատկապես հիշատակել, որ հայերը չեն ձեռնարկել թրաֆիքինգին առնչվող կոռուպցիայի դեմ պայքարի ուղղությամբ։

Կառավարությունը ստանձնել է երեկոյան հետաքննում իրականացնել, հետևել ու դատապարտել թրաֆիքինգ իրականացնողներին՝ առաջնորդվելով երկրի հակաթրաֆիքինգային օրենսդրությամբ։ Գլխավոր դատախազությունը կանոնավոր կերպով իր կայքում զետեղում է հանցավորության մասին հաղորդումներ, որոնք պարունակում են վիճակագրական ու ծանուցման տվյալներ թրաֆիքինգին առնչվող հանցագործությունների վերաբերյալ։ Կառավարությունը ստանձնել է հայտնաբերել մարդկանց թրաֆիքինգին առնչվող պաշտոնական հանցակցության առնչությամբ ու գործուն կերպով չի հետաքննում ու չի իրականացնում երեկոյան հետաքննություն մարդկանց թրաֆիքինգի հետ կապված կոռուպցիայի մասով։

Պետական գերատեսչությունները թրաֆիքինգի ավելի շատ զոհերի են ուղղորդել դեպի զոհերին աջակցող համապատասխան հասարակական կազմակերպություններ, սակայն հակաթրաֆիքինգային հասարակական կազմակերպություններին ֆինանսական աջակցություն չեն ցուցաբերել։ Կառավարությունը դեռ չի մշակել ուղղորդման ազգային մեխանիզմ, չնայած 2007-ի հոկտեմբերին ստեղծվել է աշխատանքային խումբ։ 2007-ի դեկտեմբերին կառավարությունը հավանություն տվեց 2007-2009թթ. ընթացքում մարդկանց թրաֆիքինգի դեմ պայքարի կազմակերպման ազգային ծրագրին, ու բարձրացրեց հակաթրաֆիքինգային միջգերատեսչական հանձնաժողովի կարգավիճակը՝ դարձնելով փոխվարչապետի նախագահությամբ գործող հակաթրաֆիքինգային նախարարական խորհուրդ։ Կառավարությունը մարդկանց թրաֆիքինգի վերաբերյալ իրազեկման աշխատանքներ է իրականացրել պետության խնամքին հանձնված ծնողազուրկ երեխաների համար, որոնք առավել խոցելի խմբերից են։ 2007-ի սեպտեմբերին արտաքին գործերի նախարարությունը մեկ միջազգային կազմակերպության հետ համատեղ անցկացրել է հակաթրաֆիքինգային իրազեկման սեմինար, որին հաջորդել են հաղորդումներ լրատվամիջոցներում՝ պետական ու հասարակական կազմակերպությունների մասնակցությամբ։

Մ. Մ.

Կարապետ Ռուբինյանը ազատ է արձակվել

Գլխավոր դատախազության մամուլի կենտրոնից հաղորդում են, որ նախաքննական մարմինը փոխել է մեղադրյալ Կարապետ Ռուբինյանի նկատմամբ ընտրված միջոցը՝ կալանավորումը։ Նրա նկատմամբ որպես խափանման միջոց է ընտրվել ստորագրություն՝ չհեռանալու մասին։ Քրեական վերաքննիչ դատարանի որոշմամբ նախնական կալանքի տակ գտնվող մեղադրյալ Տիգրան Բաղդասարյանի համար սահմանվել է 500.000 դրամի գրավ՝ կալանքի փոխարեն։ Այսպիսով, մայիսի 12-ի դրությամբ, նախնական կալանքի տակ է գտնվում 54 անձ, եւ 30 մեղադրյալի նկատմամբ ընտրվել է կալանքի հետ կապ չունեցող այլ խափանման միջոց։ 1 անձ՝ Գ. Մանուկյանը ձերբակալվել է զանգվածային անկարգություններին անմիջական մասնակցություն ունենալու կասկածանքով։ Մայիսի 12-ի դրությամբ ՀՀ հատուկ քննչական ծառայությունը դատարան է ուղարկել 40 քրեական գործ 43 անձի վերաբերյալ, եւ 9 քրեական գործ 9 անձի վերաբերյալ դատարան է ուղարկել Ազգային անվտանգության ծառայությունը։

Սիրելի՛ հայրենակիցներ

Հայաստանի աշխարհագրական խիստ անհավասարաչափ զարգացման հետեւանքով հարուստ, հաջողակ բարձրակարգ մասնագետներ, այդ թվում նաեւ Լոռու մարզից, հարկադրված են մարզերից տեղափոխվել մայրաքաղաք՝ աշխատելու եւ իրենց մասնագիտական հնարավորությունները կիրառելու նպատակով։

Ներկայումս բացառիկ հնարավորություն է ստեղծված Լոռու մարզկենտրոն Վանաձոր քաղաքում՝ կառուցելու Մարդու իրավունքների հայկական դպրոցի շենքը՝ միջազգային ուսուցողական մի կենտրոն, որպիսին չկա հարեւան եւ ԱՊՀ երկրներում, եւ որը հաջողությամբ գործում եւ զարգանում է արդեն 12 տարի։

Դպրոցի կառուցումը Վանաձորում զգալիորեն կնպաստի երկրի անհավասարաչափ զարգացման բացասական հետեւանքները, բարձրակարգ մասնագետների համար կստեղծվեն նոր աշխատատեղեր։

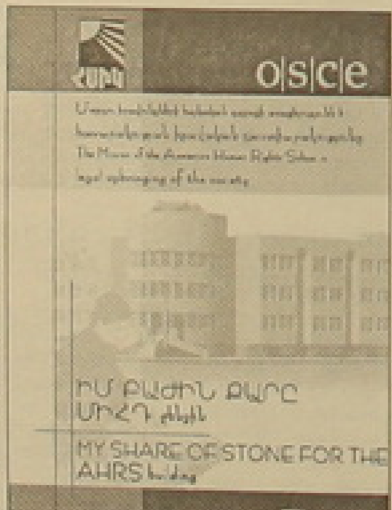

Միջազգային կազմակերպությունները մեծապես խրախուսում են այս ծրագիրը, սակայն ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ է, որ մենք եւս մեր համեստ, բայց կարեւոր ներդրումն ունենանք այս գործում։

2008 թ. մայիսի 17-ին՝ ժամը 11.00-21.00-ը, Վանաձորի Շառլ Ազնավուրի անվան մշակույթի պալատում ԵԱՀԿ երեւանյան գրասենյակի աջակցությամբ Լոռու մարզպետարանի, Վանաձորի քաղաքապետարանի եւ Հայկական սահմանադրական իրավապաշտպան կենտրոնի համագործակցությամբ կազմակերպվում է մարզային դրամահավաք-մարաթոն՝ «Իմ բաժին քարը Մարդու իրավունքների հայկական դպրոցի շենքին» նշանաբանով։

Մեզնից յուրաքանչյուրը կարող է հիրավի իր բաժին քարը նվիրաբերել կառուցվող շենքին՝ հատկացնելով ընդամենը 250 դրամ եւ դրանով մասնակցել այս կարեւոր ծրագրին՝ նպաստելով Մարդու իրավունքների կրթության զարգացմանը։

Կոչ ենք անում բոլոր նրանց, ովքեր կարեւորում են մարդու իրավունքների իմացությունն ու հարգանքը, արժեւորում են շենքի կառուցումը, մտահոգ են Լոռու մարզի, Հայաստան աշխարհի ապագայով, մասնակցել դրամահավաք-մարաթոնին՝ նպաստելով Հայաստանում եւ տարածաշրջանում մարդու իրավունքների միջազգային ուսուցողական կենտրոնի հիմնադրման նշանակալի գործին։

Փոխանցումները կարելի է կատարել հետեւյալ բանկային հաշվեհամարին.

001-093392-001 (հայկական դրամ)
Էյչ-Էս-Բի-Սի (HSBC) բանկ Հայաստան
ստացող՝ Հայկական սահմանադրական իրավապաշտպան կենտրոն
նպատակ՝ «ՄԻՀԴ շենքի համար»։

Տեղեկությունների համար զանգահարել (0322) 22967 կամ 44781 հեռախոսահամարներով։

«Էկոնոմիկա եւ Իրավունք» ամսագիր

Ինչպես անքերի վարել հաշվապահությունը եւ խուսափել հաշվապահական, հարկային եւ իրավաբանական սխալներից

• Օրենսդրական նորություններ • Պարզաբանումներ
• Խորհրդատվություն

«Էկոնոմիկա եւ Իրավունք» - ամսագիր ղեկավարների եւ մասնագետների համար
Բաժանորդագրվելու համար զանգահարել 54-24-81, 54-74-81

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀԹՄՄ-ն հայտարարում է «Վահան Թեքեյան» ամենամյա մրցանակաբաշխություն հետեւյալ անվանակարգերում

1. Գեղարվեստական գրականություն
2. Երաժշտություն
3. Գեղանկարչություն
4. Ռադիո եւ հեռուստատեսություն
5. «Ազգ» օրաթերթում լավագույն հրապարակման համար («Հակոբ Վարդիվառյան» մրցանակ)
6. Պատանիների եւ մանուկների համար գրված ստեղծագործությունների համար «Արա եւ Սառալ» մրցանակ, սահմանված է Սիլվա եւ Իոնա Տեր-Ստեփանյանների (Նյու Յորք) կողմից
7. Սոցիալ-քաղաքական երգիծանքի համար «Դավիթի պարսատիկեն» մրցանակ, սահմանված է Իոնա եւ Սիլվա Տեր-Ստեփանյանների (Նյու Յորք) կողմից։
8. Քանդակագործություն («Բաբկեն եւ Անահիտ Սկրյաններ» հիմնադրամի մրցանակ)
9. Թատրոն («Բաբկեն եւ Անահիտ Սկրյաններ» հիմնադրամի մրցանակ)

Նշյալ մրցանակներից յուրաքանչյուրին արժանացած անհատը կամ խումբը կստանա համապատասխան դիպլոմ եւ դրամական պարգեւ։

- Մրցանակների հավակնելու իրավունք ունեն ստեղծագործողներ ինչպես Հայաստանից, այնպես էլ սփյուռքից։
- Մրցանակաբաշխությանը կարող են ներկայացվել 2007-ին ստեղծված աշխատանքները։
- Մրցույթին իրավունք ունեն գործեր ներկայացնել Հայաստանի ստեղծագործական միությունները, ՀՀ նախարարությունները, ՀՀ ԳԱ ակադեմիան, բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները, հասարակական կազմակերպությունները, հրատարակչությունները, զանգվածային լրատվության միջոցները, սփյուռքահայ կազմակերպությունները։
- Մրցույթին չեն կարող աշխատանքներ ներկայացնել ՀԹՄՄ Կենտրոնական վարչության եւ մրցանակները շնորհող հանձնաժողովի անդամները։
- Գործերն ընդունվում են ներկայացնող կազմակերպության պաշտոնական երաշխավորությամբ՝ հաստատված կնիքով։
- Գործերն ընդունվում են հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Խանջյան 50, Թեքեյան մշակութային միություն, մրցանակներ շնորհող հանձնաժողովին։
- Գործերի ընդունման ժամկետը՝ **2008-ի մայիսի 8-ից մինչեւ դեկտեմբերի 8-ը։**

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-08/32» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայության կարիքների համար աղբի հեռացման ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով։ Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջ-գալ» ՍՊԸ 247230066158 Հ/Հ -ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ի.Քոչարյանին։

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա։ Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 11.00-ին։

Մրցույթի հրավեր 053/08

ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակը հայտարարում է մրցույթ՝ Երեւան քաղաքի Ակնեսիյան փողոցի թիվ 70 կաթսայատան արեւային ջրատաքացուցիչներով տաք ջրամատակարարման համակարգի հավաքակցման եւ գործարկման աշխատանքներն իրականացնելու համար։

Մրցույթի մանրամասն հրավերին կարելի է ծանոթանալ ՄԱԶԾ-ի http://www.undp.am վեբ կայքից կամ գնումների բաժնից Պետրոս Ադամյան 14 հասցեում։ Դիմել Գրիգոր Մինոյանին՝ հեռ. 56 60 73 (ներքին) 126, ժամը 14:00-16:00-ը։

Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ մայիսի 27, ժամը 17:00։

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Տեղեկացնում ենք, որ «ԻՆԳՈ ԱՐՄԵՆԻԱ» Ապահովագրական ՓԲԸ խորհուրդը 2008 թվականի մայիսի 26-ին, ժամը 11:00-ին հրավիրել է ընկերության մասնակիցների տարեկան ընդհանուր ժողով, որը տեղի է ունենալու հետեւյալ հասցեով՝ Ռուսաստանի Դաշնություն, ք. Մոսկվա, Լեսնայա 41։

«ԻՆԳՈ ԱՐՄԵՆԻԱ» ապահովագրական ՓԲԸ

ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է, որ արժութային շուկայում ձեւավորվել են հետեւյալ արտարժույթների միջին փոխարժեքները. 12.05.2008 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	306.97
EUR	1	ԵՎՐՈ	473.75
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	12.90
GEL	1	Վրաց. լարի	211.41

www.azg.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեությունն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.: Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 12.05.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: